

RESIDENDIST FÜÜSILISE ISIKU TULUDEKLARATSIOON

(eurodes sendi täpsusega). Periood a

I ÜLDANDMED

1. Maksumaksja isikuandmed

1.1	Eesnimi	Perekonnanimi	1.2	Eesti isikukood või selle puudumisel sünniaeg
------------	---------	---------------	------------	---

1.3	Kas olete Euroopa Majanduspiirkonna muu lepinguriigi resident, kes soovib kasutada mahaarvamisi Eestis ning kes on saanud Eestis tulu tulumaksuseaduse § 31 ¹ lõigetes 2 või 3 sätestatud tingimustel? Kui JAH , siis palun täitke punktid 1.4–1.6:	JAH
------------	--	------------

1.4	Eesti isikukoodi puudumisel isiku identifitseerimiskood residendiriigis	1.5	Eesti isikukoodi puudumisel Maksu- ja Tolliameti antud registrikood (täidab Maksu- ja Tolliamet)
------------	---	------------	--

1.6	Kas olete saanud maksustamisperioodil tulu väljaspool Eestit?	JAH*	EI
------------	---	-------------	-----------

*) Andmed väljaspool Eestit saadud tulu kohta näidatakse vormi A tabelis 8.9.

2. Address

2.1	Elukoha aadress (koht, kus isik, sealhulgas punktis 1.3 nimetatud isik, deklaratsiooni esitamise ajal alaliselt või peamiselt elab)		
	Riik, sihtnumber	Maakond	Vald, asula või linn
	Küla, talu või tänav, maja nr, korteri nr	Telefon	Elektronposti aadress
2.2	Postiaadress (märgitakse juhul, kui postiaadress erineb elukoha aadressist)		
	Riik, sihtnumber	Maakond	Vald, asula või linn
	Küla, talu või tänav, maja nr, korteri nr		

3. Abikaasa (abikaasa andmed märgitakse ühise tuludeklaratsiooni puhul)

3.1	Kas abikaasad esitavad ühise tuludeklaratsiooni?	JAH	EI
------------	--	------------	-----------

3.2	Eesnimi	Perekonnanimi	3.3	Eesti isikukood või selle puudumisel sünniaeg
------------	---------	---------------	------------	---

3.4	Eesti isikukoodi puudumisel abikaasa identifitseerimiskood residendiriigis	3.5	Eesti isikukoodi puudumisel Maksu- ja Tolliameti antud registrikood (täidab Maksu- ja Tolliamet)
------------	--	------------	--

4. Enammakstud maksu tagastamine*

Tagastamine Eestis asuva panga kontole

4.1	Konto number	4.2	Konto omaniku ees- ja perekonnanimi
			Konto omaniku isikukood

Tagastamine väljaspool Eestit asuva panga kontole

4.3	Väljaspool Eestit asuva panga täisnimi
4.4	Panga aadress (asukohariik, sihtnumber, linn, tänav, maja nr)
4.5	Panga SWIFT ehk BIC kood
4.6	Kontoomaniku ees- ja perekonnanimi
4.7	Konto omaniku isikukood
4.8	Konto IBAN kood

*) Abikaasade ühise tuludeklaratsiooni puhul näidatakse mõlema maksumaksja tuludeklaratsiooni vormil A sama pangakonto.

II MAKSUSTATAV TULU

Eestis saadud tulu

5.	Tulu, millelt on tulumaks kinni peetud							
5.1	<p>Palk ja muu tasu, töövõtu-, käsundus- või muu võlaõigusliku lepingu alusel saadud töö- või teenustasu, juhtimis- või kontrollorgani liikme tasu, tööandja poolt töötaja eest tasutud täiendava kogumispensioni kindlustusmaksed või vabatahtliku pensionifondi osakute soetamiseks makstud summad.</p> <p>Ajutise töövõimetuse hüvitis; maksustatav stipendium, toetus, preemia või hasartmänguvõit; vanemahüvitis, haigushüvitis, töötuskindlustuse hüvitis, üüri- või renditasu, tasu asja piiratud asjaõigusega koormamise eest, litsentsitasu, intress, pension, väljamakse vabatahtlikust pensionifondist, väljamakse täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel, tööõnnetus- või kutsehaigushüvitis, muu tulu.</p> <p>Maksumäär ... (märgib Maksu- ja Tolliamet)</p>							
Väljamakse tegija				Tulu liik	Tulu summa	Kinnipeetud tulumaks		
registri- või isikukood		nimi või ees- ja perekonnanimi						
1		2		3	4	5		
5.2	Väljamakse täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel või vabatahtlikust pensionifondist. Maksumäär 10%							
Väljamakse tegija				Tulu summa	Kinnipeetud tulumaks			
registrikood		nimi						
1		2		3	4			
5.3	Investeeringisriskiga elukindlustuslepingu alusel saadud tulu. Maksumäär ... (märgib Maksu- ja Tolliamet)							
Kindlustusandja		Lepingu andmed		Väljamakstud summa		Lepingujärgselt tasutud kindlustusmaksed	Maksustamisperiodil kinnipeetud tulumaks	
registrikood	nimi	number	sõlmimise kuupäev	eelmistel maksustamisperiodidel	käesoleval maksustamisperiodil			
1	2	3	4	5	6	7	8	
6.	Kasu vara võõrandamisest							
6.1	Kasu või kahju väärtpaberite, sealhulgas lepingulise investeerimisfondi osakute võõrandamisest			Eelmistest maksustamisperiodidest edasikantud väärtpaberite võõrandamisest saadud kahju (märgib Maksu- ja Tolliamet)				
Võõrandatud väärtpaberi				Võõrandatud väärtpaberite soetamis-maksumus (kogus x maksumus)	Võõrandamisega seotud kulud	Müügi-/turuhind (kogus x hind)	Seotud isikuga tehtud tehing (märkida „X”)	
emitendi nimi	liik ja ISIN kood	kogus	võõrandamise kuupäev				8	
1	2	3	4	5	6	7	Tulumaksuseaduse § 39 lõikes 1 ¹ nimetatud tehing (märkida „X”)	

6.2	Kasvava metsa raieõiguse ja raiutud metsamaterjali võõrandamine*		Märkida „X”, kui ei soovi maksustamisperioodil saadud kasu edasi kanda järgmistele maksustamisperioodidele			
			Soovin maksustamisperioodil saadud kasu osalist maksustamist summas (mitte rohkem, kui tabeli 6.2 veerg 5 – veerg 6 ≥ 0). Selle summa võrra vähendatakse tabeli 6.2 veeru 7 summat, mis kantakse tabeli 6.2 lisa veergu 5			
Tulu	Maksustamisperioodil tehtud võõrandamisega, sealhulgas majandamisega seotud kulud	Maksustamisperioodil kustutatav eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud kasu (tabeli 6.2 lisa veerg 4)	Maksustamisperioodil kustutatavad eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud kulud (tabeli 6.2 lisa veerg 7)	Tulem: veerg 1 – veerg 2 + veerg 3 – veerg 4	Soetamis-maksumus	Edasikantav kasu: veerg 5 – veerg 6 > 0 kantakse tabeli 6.2 lisa veergu 5, või kulud: veeru 5 negatiivne tulem kantakse tabeli 6.2 lisa veergu 8 plussmärgiga
1	2	3	4	5	6	7

*Kinnistu number raieõiguse või raiutud metsamaterjali võõrandamisel oma kinnistult

6.2 lisa Kasvava metsa raieõiguse ja raiutud metsamaterjali võõrandamise kulude või kasu edasikandmine kolmele järgnevale maksustamisperioodile

Rea nr	Aasta (täidab Maksu- ja Tolliamet)	Eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud kasu	Maksustamisperioodil kustutatav kasu	Järgmistele maksustamisperioodidele edasikantav kasu	Eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud kulud	Maksustamisperioodil kustutatavad kulud	Järgmistele maksustamisperioodidele edasikantavad kulud
1	2	3	4	5	6	7	8
1.							
2.							
3.							

6.3 Muu vara võõrandamine

Vara liik	Soetamis-maksumus	Võõrandamisega seotud kulud	Müügi-/turuhind	Kinnistu number
1	2	3	4	5

6.4 Aktsiaseltsi aktsiakapitali, osahingu või ühistu osakapitali, täis- või usaldusühingu sissemakse vähendamisel, aktsiate, osade või osamakse tagasiostmisel või juriidilise isiku likvideerimisel saadud väljamakse.

Eesti lepingulise investeerimisfondi osakute tagastamisel või fondi likvideerimisel saadud väljamakse.

Eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud kahju märgib Maksu- ja Tolliamet tabelis 6.1

Väljamakse tegija		Soetamis-maksumus/sissemakse	Väljamakse	Seotud isikuga tehtud tehing (märkida „X”)
registrikood, lepingulise investeerimisfondi Maksu- ja Tolliameti antud registrikood Eestis	nimi			
1	2	3	4	5

6.5 I osa. Tulu finantsvaralt						
Konto number või IBAN kood	Kande kuupäev	Konto sissemaksete jääk enne tehingut	Sissemakse summa	Väljamakse summa	Veerg 5 - veerg 4 - veerg 3:	
					maksustatav summa (positiivne tulem)	edasi kantav summa (negatiivne tulem plussmärgiga või null kantakse järgmise rea veergu 3)
1	2	3	4	5	6	7
Kokku:						X
II osa. Investeerimiskonto ning krediidasutuse andmed						
Konto number või IBAN kood	Kui kontot ei kasutata ainult investeerimiskontona, märkida „X”	Krediidasutuse				
		nimi			SWIFT (BIC) kood	
1	2	3			4	
7.	Muu tulu, millelt ei ole tulumaksu kinni peetud					
7.1	Muu maksustatav tulu, sealhulgas palk, litsentsitasu või intress, täiendava kogumispensioni tagamise eesmärgil moodustatud eraldise negatiivne muutus					
Väljamakse tegija või kindlustusandja			Tulu liik	Tulu summa		
registri- või isikukood	nimi või ees- ja perekonnanimi	aadress				
1	2	3	4	5		
7.2	Osaniku või liikme tulu juriidilise isiku staatust mitteomavas Eesti isikuteühenduses või varakogumis					
Isikuteühendus või varakogum			Osalus, hääleõigus või kaasomandi osa (%)	Maksumaksja osa		
Maksu- ja Tolliameti antud registrikood	nimetus			kasumist	kinnipeetud või tasutud tulumaksust	
1	2		3	4	5	
7.3	Üüri- või renditasu ning tasu asja piiratud asjaõigusega koormamise eest					
Väljamakse tegija			Tulu liik	Tulu summa		
registri- või isikukood	nimi või ees- ja perekonnanimi					aadress
1	2		3	4	5	

Välismaal saadud tulu

8.	Välismaal saadud tulu eurodes või välisvaluutas (välja arvatud tabel 8.2) kahe komakoha täpsusega									
8.1	Palk ja muu tasu, töövõtu-, käsundus- või muu võlaõigusliku lepingu alusel saadud töö- või teenustasu, juhtimis- ja kontrollorgani liikme tasu, erisoodustus ning maksustatav dividend. Üüri- või renditasu, litsentsitasu, kunstniku või sportlase tasu, intress, pension, stipendium, kultuuri-, spordi- ja teadusala preemia, toetus ja abiraha, hasartmänguvõit, töövõimetuse hüvitis, muu tulu									
Väljamakse tegija				Riik	Tulu liik	Väljamakse kuupäev	Rahaühik	Tulu summa	Kinnipeetud või tasutud tulumaks	
registri- või isikukood residendiriigis		nimi või ees- ja perekonnanimi							8	
1		2		3	4	5	6	7	9	
8.2	Kasu või kahju väärtpaperite, sealhulgas lepingulise investeerimisfondi osakute võõrandamisest (eurodes sendi täpsusega)					Eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud väärtpaperite võõrandamisest saadud kahju märgib Maksu- ja Tolliamet tabelis 6.1				
Võõrandatud väärtpaperi				Riik	Võõrandatud väärtpaperite soetamis- maksumus (kogus x maksumus)	Võõrandamisega seotud kulud	Müügi- /turuhind (kogus x hind)	Seotud isikuga tehtud tehing (märkida „X”)		
emitendi nimi	liik	kogus	võõrandamise kuupäev				8	10		
1	2	3	4	5	6	7	9	11		
8.3	Muu vara võõrandamine									
Vara liik		Riik	Rahaühik	Soetamis- maksumus	Võõrandamisega seotud kulud	Müügi- /turuhind	Kinnipeetud või tasutud tulumaks			
				4		7	9			
1		2	3	5	6	8	10			
8.4	Äriühingu omakapitali või sissemakse vähendamisel, aktsiate, osade või osamakse tagasiostmisel, juriidilise isiku likvideerimisel saadud väljamakse. Välisriigi lepingulise investeerimisfondi osakute tagastamisel või fondi likvideerimisel saadud väljamakse. Eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud kahju märgib Maksu- ja Tolliamet tabelis 6.1									
Väljamakse tegija		Riik	Rahaühik	Soetamismaksu- mus/sissemakse	Väljamakse	Kinnipeetud või tasutud tulumaks	Seotud isikuga tehtud tehing (märkida „X”)			
registrikood	nimi						5	7	9	
1	2	3	4	6	8	10	11			
8.5	Investeerimisriskiga elukindlustuslepingu alusel saadud tulu									

Kindlustusandja		Riik	Lepingu number	Sõlmimise kuupäev
registrikood	nimi			
1	2	3	4	5
		Summa	Rahaühik	Kuupäev
		6	7	8
Eelmistel maksustamisperioodidel väljamakstud summad				
Maksustamisperioodil väljamakstud summad				
Lepingujärgselt tasutud kindlustusmaksed				
Maksustamisperioodil kinnipeetud või tasutud tulumaks				

8.6 Saadud kindlustuspension ning pensionifondist saadud väljamakse

Väljamakse tegija		Riik	Rahaühik	Eestis rakendatav maksumäär	Väljamakse	Kinnipeetud või tasutud tulumaks
registrikood	nimi				6	8
1	2	3	4	5	7	9
					Väljamakse kuupäev	Tulumaksu kinnipidamise või tasumise kuupäev

8.7 Osaniku või liikme tulu juriidilise isiku staatust mitteomavas välismaa isikuteühenduses või varakogumis

Isikuteühendus või varakogum		Riik	Rahaühik	Osalus, hääleõigus või kaasomandi osa (%)	Maksumaksja osa	
registrikood asukohariigis	nimetus				kasumist	tasutud või kinnipeetud tulumaksust
1	2	3	4	5	6	7

8.8 Palk ja muu tasu, juhtimis- ja kontrollorgani liikme tasu, töövõtu-, käsundus- või muu võlaõigusliku lepingu alusel saadud töö- või teenustasu, erisoodustus ning dividend, mida Eestis tulumaksuga ei maksustata. Tulu, mida välislepingu alusel Eestis ei maksustata

Isik, kes sai vähemalt 75% oma maksustatavast tulust välisriigis, valib, kas kasutab topeltmaksustamise vältimiseks: krediitmeetodit (välisleping, tulumaksuseaduse § 45) või vabastusmeetodit (välisleping, tulumaksuseaduse § 13 lõige 4 ja § 18 lõige 1¹). Vabastusmeetodi rakendamisel arvutatakse mahaarvamiste proportsiooni vastavalt tulumaksuseaduse § 28² lõikele 2

Väljamakse tegija		Riik	Tulu liik	Väljamakse kuupäev	Rahaühik	Tulu summa	Kinnipeetud või tasutud tulumaks
registri- või isikukood residendiriiigis	nimi või ees- ja perekonnanimi						8
1	2	3	4	5	6	7	9
							Tulumaksu kinnipidamise või tasumise kuupäev

8.9 Euroopa Majanduspiirkonna muu lepinguriigi resident, kes vastab tulumaksuseaduse § 31¹ lõigetes 2 või 3 sätestatud tingimustele ja soovib kasutada oma mahaarvamiste õigusi Eestis, näitab oma välismaal saadud maksustatava tulu (brutosumma)

Väljamakse tegija		Riik	Tulu liik	Rahaühik	Tulu summa
registri- või isikukood residendiriiigis	nimi või ees- ja perekonnanimi				
1	2	3	4	5	6

8.10	Intress, millelt tulenevalt EL Nõukogu direktiivist 2003/48/EÜ hoiuste intresside maksustamise kohta või selle direktiivi alusel Eesti või Euroopa Ühenduse sõlmitud lepingust on tulumaks kinni peetud					
Väljamakse tegija			Raha- ühik	Intressi summa	Kinni- peetud tulumaks	Tulumaksu kinnipidamise kuupäev
registrikood	nimi	riik				
1	2	3	4	5	6	7

III MAHAARVAMISED

9.	Maksustamisperioodi tulust tehtavad mahaarvamised					
9.1	Täiendav maksuvaba tulu kahe või enama lapse ülalpidamise korral					
Lapse isikukood		Kuni 17 aasta vanuse lapse (kaasa arvatud) ees- ja perekonnanimi (vanuse järjekorras alates vanemast lapsest)		Lapse maksustatav tulu		
1		2		3		
				X		
9.2	Tasutud eluasemelaenu või eluasemega seotud liisingu intress					
Jrk	Andmed			Laen A	Laen B	Laen C
1	2			3	4	5
1.	Eluaseme omaniku nimi					
2.	Eluaseme omaniku isikukood					
3.	Eluaseme omaniku sugulusaste (abikaasa, vanem, laps), kui leping on sõlmitud enne 2005. aasta 1. jaanuari					
4.	Krediidi- või finantseerimisasutuse nimi					
5.	Krediidi- või finantseerimisasutuse registrikood, välisriigi asutuse puhul SWIFT ehk BIC kood					
6.	Välisriigis asuva krediidi- või finantseerimisasutuse aadress (asukohariik, sihtnumber, linn, tänav, maja nr)					
7.	Laenu- või liisingulepingu number					
8.	Laenu või liisingu kasutamine: eluaseme ostmine, ehitamine, rekonstrueerimine, eluaseme ehitamise eesmärgil maatüki ostmine					
9.	Laenu või liisinguga soetatud eluaseme aadress või eluaseme ehitamise eesmärgil soetatud kinnistu asukoht					
10.	Laenu või liisinguga soetatud eluaseme kinnistu number või katastritunnus					
11.	Tulumaksusoodustusega sihtotstarbe (eluaseme ostmine, ehitamine, rekonstrueerimine, eluaseme ehitamise eesmärgil maatüki ostmine) osakaal laenusummast (%)					
12.	Maksustamisperioodil tasutud eluasemelaenu või liisingu intressi summa					
13.	Sihtotstarbeliselt kasutatud laenule vastav intressi summa: rida 12 x (rida 11 : 100)					
14.	Last üksi kasvatava, lapsehoolduspuhkust kasutanud vanema tasutud (sealhulgas eelmisest maksustamisperioodist edasikantud) intressi summa					
9.3	Tasutud koolituskulu					
Koolitatava		Õppeasutuse			Tasutud summa	
isikukood	ees- ja perekonnanimi	asukohariik	nimi	registreerimisnumber või registrikood		
1	2	3	4	5	6	
9.4	Tehtud kingitused ja annetused					
Tehtud kingituse ja annetuse saaja			Tehtud kingituse ja annetuse summa			
registrikood	nimi	asukohariik				
1	2	3	4			
9.5	Täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel tasutud kindlustusmaksed (välja arvatud pärast 2002. aasta 1. maid sõlmitud täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel elukindlustuskaitse eest tasutud maksed) ning vabatahtliku pensionifondi osakute soetamisel tasutud summa					

Kindlustusandja või pensionifondi valitseja			Kindlustuslepingu		Tasutud kindlustusmaksed ning pensionifondi osakute soetamiseks tasutud summa	Tööandja tehtud III samba sissemakse maksuvaba osa
registrikood	nimi	asukohariik	number	sõlmimise kuupäev		
1	2	3	4	5	6	7
9.6 Töötuskindlustusmaksed, kohustusliku kogumispensioni maksed						
Väljamakse tegija				Kinnipeetud töötus-kindlustusmaksed	Kinnipeetud või tasutud kohustusliku kogumispensioni maksed	
registri- või isikukood		nimi				
1	2		3		4	
9.7 Välisriigis tasutud sotsiaalkindlustuse maksud ja maksed eurodes või välisvaluutas kahe komakoha täpsusega						
Välisriik	Sotsiaalkindlustuse maksu või makse nimetus		Makse kuupäev	Rahaühik	Tasutud maksu või makse summa	
1	2		3	4	5	

10. Palun tehke enamakse kasutamiseks valik:

1. Soovin, et deklaratsioonijärgne tulumaksu nõue/tagastusnõue kantakse isiku (deklaratsiooni esitaja nimi, isikukood) maksuarvestusse. (Täidetakse ainult ühisdeklaratsiooni puhul). Isik, kelle maksuarvestusse saab nõuet või tagastusnõuet kanda, on üks ühisdeklaratsiooni esitanud abikaasadest.
2. Soovin jätta enamakstud tulumaksust eurot tulevaste maksukohustuste katteks (ühisdeklaratsiooni puhul alapunktis 1 määratud isiku maksukohustuse katteks).
3. Soovin jätta kogu enamakstud tulumaksu summa tulevaste maksukohustuste katteks. Seda valikut tehes tulumaksu ei tagastata ning ettemaks kantakse tulevaste maksukohustuste katteks (ühisdeklaratsiooni puhul alapunktis 1 määratud isiku maksukohustuse katteks).
4. Soovin jätta enamakstud sotsiaalmaksu summa tulevaste maksukohustuste katteks (täidab füüsilisest isikust ettevõtja).
5. Soovin juurdemakstava summa kohta elektroonilise maksuteate asemel paber kandjal saadetavat maksuteadet.
6. Soovin saada tagastatava tulumaksu arvel tehtud tasaarvelduste kohta paber kandjal otsust.
7. Soovin saada tagastatava sotsiaalmaksu arvel tehtud tasaarvelduste kohta paber kandjal otsust (täidab füüsilisest isikust ettevõtja).
8. Soovin tasuda tuludeklaratsiooni alusel tekkinud enamakstud maksusumma arvelt isiku (nimi, isikukood) maamaksu (ainult elektroonilises keskkonnas).

11. Kinnitan, et minule teadaolevalt on eespool esitatud andmed õiged. Olen teadlik, et ebaõige või ebatäpse teabe esitamine on maksukorralduse seaduse alusel karistatav.

11.1	Maksumaksja allkiri	Kuupäev	11.2	Abikaasa allkiri	Kuupäev
11.3	Maksumaksja esindaja:				
	Ees- ja perekonnanimi	Allkiri	Kuupäev	Telefon	e-post
	Isikukood	Maksumaksja esindamise alus			

Täitmise kord

1. Füüsiline isik on resident, kui tema elukoht on Eestis või kui ta viibib Eestis 12 järjestikuse kalendrikuu jooksul vähemalt 183 päeval. Sellel juhul isik on resident Eestisse saabumise päevast. Resident on ka välisest riigist viibiv Eesti diplomaat (tulumaksuseaduse § 6). Kui välislepingu alusel määratud residentsus erineb seaduse alusel määratud residentsusest, kohaldatakse välislepingu sätteid.

Tuludeklaratsiooni esitamine

2. Residentist füüsiline isik (edaspidi *maksumaksja*) esitab tuludeklaratsiooni maksustamisperioodil Eestis ja väljaspool Eestit saadud tulude kohta Maksu- ja Tolliametile maksustamisperioodile järgneva aasta 31. märtsiks, välja arvatud punktis 13 nimetatud juhul. Elektrooniliselt on tuludeklaratsiooni võimalik esitada alates 15. veebruarist.

3. Kui maksumaksja enne maksusumma määramise aegumistähtaaja möödumist avastab, et tema või tema nimel esitatud tuludeklaratsioonis esinevad vead või on andmed puudulikud ning seetõttu on deklareeritud maksusumma väiksem seaduse alusel tasumisele kuuluvast maksusummast, teavitab ta sellest viivitamata Maksu- ja Tolliametit kirjalikult. Maksusumma määramise aegumistähtaeg on kolm aastat. Maksusumma tahtliku tasumata või kinni pidamata jätmise korral on maksusumma määramise aegumistähtaeg viis aastat. Aegumistähtaeg algab selle maksudeklaratsiooni esitamise tähtpäevast, mida ei esitatud või milles esitatud andmete alusel maksusumma valesti arvutati (maksukorralduse seaduse § 98 lõige 1).

4. Residentist füüsiline isik on kohustatud deklareerima välisriigis töötamise eest tulumaksuseaduse § 13 lõikes 4 nimetatud tingimustel saadud tulu (tulumaksuseaduse § 13 lõiked 1, 1¹ ja 2, § 48) ja tulumaksuseaduse § 18 lõikes 1¹ nimetatud välismaa juriidiliselt isikult saadud dividendi või muu kasumieraldise, mida Eestis ei maksustata tulumaksuga, samuti tulu, mida ei maksustata Eestis tulumaksuga tulenevalt välislepingust.

5. Füüsiline isik, kes ei olnud Eesti resident kogu maksustamisperioodi kestel, esitab tuludeklaratsiooni ainult residentiks oleku ajal saadud tulu kohta ja võib teha tulumaksuseaduse 4. peatükis sätestatud mahaarvamisi sama ajavahemiku kohta. Tulumaksuseaduse paragrahvides 23, 23¹, 23², 23³ sätestatud mahaarvamisi võib teha ja tulumaksuseaduse §-s 28² sätestatud piirangut võetakse arvesse proportsionaalselt kuude arvuga, mille jooksul isik oli resident.

6. Tuludeklaratsiooni esitab maksumaksja, kes omas maksustamisperioodil madala maksumääraga territooriumil asuva juriidilise isiku (tulumaksuseaduse § 10) aktsiaid, osasid, hääli või õigust nimetatud juriidilise isiku kasumile. Osalus madala maksumääraga territooriumil asuvas juriidilises isikus deklareeritakse vormi MM lisas, mis esitatakse Maksu- ja Tolliametile koos vormiga A. Madala maksumääraga territooriumil asuva juriidilise isiku tulu deklareerimisel esitatakse lisaks vormile A ja vormi MM lisale ka vorm MM.

7. Residentist füüsilise isiku tuludeklaratsiooni võib esitada ka muu Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi (lisaks Euroopa Liidu riikidele ka Island, Liechtenstein ja Norra) (edaspidi *lepinguriik*) residentist füüsiline isik, kes sai maksustamisperioodil maksustatavat tulu Eestis (tulumaksuseaduse § 31¹ lõiked 2 ja 3). Kui isikul puudub Eesti Vabariigi isikukood, siis annab registrikoodi Maksu- ja Tolliamet.

8. Tulumaksuseaduse §-s 31¹ sätestatud mahaarvamiste õigusi kasutav mitteresident deklareerib tulu (brutotulu), mis on maksustatav riigis, kus tulu saadi, või residentiriigis. Saadud tulu tõendamiseks esitab maksumaksja residentiriigi maksuhalduri tõendi. Kui tõendil ei ole näidatud isiku kogu maksustatav tulu, tuleb esitada ka tulu saamise riigi maksuhalduri tõend.

Mitteresidendi Eestis saadud tulu maksustatakse tulumaksuseaduse 5. peatükis sätestatu kohaselt, arvestades riikidevahelistes tulumaksuga topeltnmaksustamise vältimise ja maksudest hoidumise tõkestamise lepingutes (edaspidi *maksuleping*) sätestatud maksusoodustuste ja –vabastustega. Isik täidab ka tabeli 8.9 ja näitab andmed väljaspool Eestit saadud tulu kohta. Tulumaksuseaduse § 31¹ lõike 2 alusel 4. peatükis sätestatud mahaarvamisi ning tulumaksuseaduse § 31¹ lõike 3 alusel §-des 23 ja 23² sätestatud mahaarvamisi võetakse arvesse proportsionaalselt Eestis maksustatava tulu osakaaluga isiku maksustamisperioodi kogu maksustatavas tulus.

9. Punktid 7 ja 8 kehtivad ka residendist füüsilise isiku või punktis 7 nimetatud isiku abikaasale, kes on muu lepinguriigi resident (täidetakse tuludeklaratsiooni read 3.2–3.5).

10. Maksustamisperioodil ettevõtlustulu (tulumaksuseaduse § 14) saanud maksumaksja deklareerib selle vormil E sõltumata sellest, kas ta on füüsilisest isikust ettevõtjana registreeritud või mitte. Kui maksumaksja on äriregistrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja, võib ta vormil E deklareerida ka ettevõtlusega seotud mahaarvamised. Ettevõtlustulu deklareeritakse vormil E, mis esitatakse koos vormiga A Maksu- ja Tolliametile. Füüsilisest isikust ettevõtja esitab tuludeklaratsiooni (vormid A ja E) ka juhul, kui tema maksustamisperioodi maksustatav tulu on väiksem kui maksuvaba tulu või kui maksustatav tulu puudub (tulumaksuseaduse § 44 lõike 6 punkt 1).

11. Füüsilise isiku pankroti korral esitatakse tuludeklaratsioon ühe kuu jooksul alates pankroti väljakuulutamise. Tulude ja kulude ning tasutud ja kinni peetud tulumaksu arvestust peetakse eraldi maksustamisperioodi pankroti väljakuulutamisele eelneva ja sellele järgneva osa kohta.

12. Kui maksumaksja sai maksustamisperioodil tulu, millelt ei ole tulumaksu kinni peetud või kinni peetud tulumaks on väiksem seaduses ettenähtust, on ta kohustatud esitama tuludeklaratsiooni.

13. Tuludeklaratsiooni ei pea esitama residendist füüsiline isik, kelle tulu ei ületanud tulumaksuseaduse §-s 23 (maksustamisperioodi maksuvaba tulu), tulumaksuseaduse §-s 23² (täiendav maksuvaba tulu pensioni korral) ja tulumaksuseaduse §-s 23³ (täiendav maksuvaba tulu tööõnnetus- või kutsehaigushüvitise korral) sätestatud maksuvaba tulu määra või kelle maksustamisperioodi tulult on tulumaks kinni peetud ning ei ole vaja täiendavalt tulumaksu tasuda (tulumaksuseaduse § 44 lõike 6 punkt 1).

Olenemata tulumaksuseaduse § 44 lõike 6 punktis 1 sätestatust esitavad tuludeklaratsiooni füüsilisest isikust ettevõtja, tulumaksuseaduse § 22 lõikes 6 nimetatud isik või isik, kes on saanud tulu, mida tulumaksuseaduse § 13 lõike 4, § 18 lõike 1¹ või välislepingu alusel Eestis ei maksustata, samuti maksustamisperioodil väärtfabereid võõrandanud isik, kes soovib kasutada tulumaksuseaduse § 39 lõikes 3 sätestatud õigust, ning füüsiline isik, kes tegi maksustamisperioodi jooksul tulumaksuseaduse §-s 17² nimetatud investeerimiskontole sissemaksid või sellelt väljamakseid.

14. Tuludeklaratsioonile kirjutab alla maksukohustuslane või tema esindaja. Piiratud teovõimega isiku (kaasa arvatud alla 18-aastase lapse) eest kirjutab tuludeklaratsioonile alla tema seaduslik esindaja või eestkostja. Volitatud esindaja võib tuludeklaratsioonile alla kirjutada, kui maksumaksja ei ole võimeline tuludeklaratsioonile alla kirjutama haiguse või välismaal viibimise tõttu. Esindaja peab Maksu- ja Tolliametile esitama volitust tõendava dokumendi.

Abikaasade ühise tuludeklaratsiooni esitamine

15. Residentidest maksumaksjad, kes olid maksustamisperioodi viimase päeva seisuga abielus, võivad esitada ühise tuludeklaratsiooni, arvestades tulumaksuseaduse § 28² lõikeid 2 ja 3.

Abikaasade ühise tuludeklaratsiooni võib esitada üleelanud abikaasa, kui üks abikaasadest on surnud maksustamisperioodil või pärast maksustamisperioodi lõppu, kuid enne tuludeklaratsiooni esitamist.

Ühise tuludeklaratsiooni võib esitada ka juhul, kui üks abikaasa on resident ja teine abikaasa on tulumaksuseaduse § 31¹ lõikes 2 või 3 nimetatud mitteresident või kui mõlemad abikaasad on lepinguriigi

residendid, kelle kogutulu (ühe isiku) vastab tulumaksuseaduse § 31¹ lõikes 2 või 3 sätestatud tingimustele.

16. Ühist deklaratsiooni ei saa esitada, kui maksustamisperioodi jooksul on abielu lahutatud.

17. Residentidest abikaasad, kes soovivad esitada ühise tuludeklaratsiooni, täidavad tuludeklaratsiooni vormi A eraldi, märgistades tuludeklaratsiooni rea 3.1 lahtri „JAH” tähisega „X”. Abikaasa andmed peab märkima ainult ühise tuludeklaratsiooni puhul.

18. Abikaasade ühise tuludeklaratsiooni esitamisel paberkandjal kirjutavad tuludeklaratsioonile alla maksumaksja ja tema abikaasa, seda ka eraldi täidetud A-vormide puhul.

Kui abikaasade ühise tuludeklaratsiooni puhul ühel abikaasal puudub maksustamisperioodil tulu ning tulust tulumaksuseaduse paragrahvide 23¹–28¹ alusel tehtavaid mahaarvamisi ei ole, siis võib esitada ühe vormi A.

19. Ühise tuludeklaratsiooni võib esitada juhul, kui sama maksustamisperioodi kohta ei ole esitatud eraldi tuludeklaratsioone. Kui abikaasad pärast eraldi tuludeklaratsiooni esitamist otsustavad esitada ühise tuludeklaratsiooni, tuleb varem esitatud tuludeklaratsiooni tühistamiseks pöörduda Maksu- ja Tolliameti poole.

20. Abikaasad, kes esitasid ühise tuludeklaratsiooni, vastutavad juurdemaksmisele kuuluva tulumaksu tasumise eest solidaarselt ning nendele väljastatakse ühine maksuteade.

21. Abikaasade ühise tuludeklaratsiooni puhul näidatakse mõlema maksumaksja tuludeklaratsiooni vormi A punkti 10 alapunktides 1–5 samad andmed.

Tulumaksu tasumine ja tagastamine

22. Maksu- ja Tolliamet arvutab juurdemakstava maksusumma ning teavitab sellest maksumaksjat Maksu- ja Tolliameti e-teenuse vahendusel. Kirjalikult teavitatakse maksumaksjat, kes ei ole sõlminud e-teenuse lepingut ning maksumaksjat, kes on avaldanud soovi saada teabe paberil.

23. Maksumaksja, kes deklareeris ettevõtlustulu, kasu vara võõrandamisest või välisriigis saadud tulu ning mitteresident, kes deklareeris tulumaksuseaduse § 31¹ lõikes 2 või 3 sätestatud mahaarvamisi, tasub maksuteates näidatud juurdemakse Maksu- ja Tolliameti pangakontole maksustamisperioodile järgneva kalendriaasta 1. oktoobriks (tulumaksuseaduse § 46 lõige 4).

24. Maksu ei määrata ja maksuteadet ei väljastata, kui juurdemaksmisele kuuluv maksusumma on väiksem kui 10 eurot.

25. Enammakstud maksusumma tagastab Maksu- ja Tolliamet tuludeklaratsioonil näidatud pangakontole (vormi A rida 4.1).

26. Abikaasade ühise tuludeklaratsiooni puhul näidatakse mõlema maksumaksja tuludeklaratsiooni vormil A sama pangakonto andmed.

Kui pangakonto andmed tuludeklaratsioonis puuduvad, jäetakse enammakstud maksusumma tulevaste maksukohustuste või tasaarvestuste katteks.

27. Kui maksumaksja taotleb enammakstud maksusumma tagastamist enda välisriigis asuvale pangakontole, siis täidetakse täiendavalt vormi A read 4.3–4.8. Maksukorralduse seaduse § 106 lõike 4 alusel on Maksu- ja Tolliametil õigus tagastatava summa ülekandmise kulud maha arvata tagastatavast summast.

28. Enammakstud maksusumma tagastatakse hiljemalt maksustamisperioodile järgneva aasta 1. juuliks.

29. Maksumaksjale, kes deklareeris ettevõtlustulu, kasu vara võõrandamisest või välisriigis saadud tulu ning mitteresident, kes deklareeris tulumaksuseaduse § 31¹ lõikes 2 või 3 sätestatud mahaarvamisi, tagastatakse enammakstud maksusumma hiljemalt maksustamisperioodile järgneva aasta 1. oktoobriks (tulumaksuseaduse § 46 lõige 6).

30. Maksumaksja võib taotleda enammakstud tulumaksu tasaarvestamist oma teiste tasumisele kuuluvate maksusummadega või jätta enammakstud maksusumma oma tulevaste kohustuste katteks.

Maksumaksja võib taotleda enammakstud tulumaksu tasaarvestamist ka muu isiku, kaasa arvatud abikaasa tulevaste maksukohustuste katteks (maksukorralduse seadus § 105 lõige 6).

31. Kui enammakstud maksusumma on väiksem kui 10 eurot, jäetakse enammakstud maksusumma maksumaksja tulevaste maksukohustuste või tasaarvestuste katteks.

Eeltäidetud tuludeklaratsioon

32. Maksu- ja Tolliamet koostab maksumaksjale eeltäidetud tuludeklaratsiooni ja teeb selle talle kättesaadavaks Maksu- ja Tolliameti e-teenuse vahendusel või Maksu- ja Tolliametis alates maksustamisperioodile järgneva aasta 15. veebruarist.

33. Maksu- ja Tolliamet täidab tema käsutuses olevate andmete alusel maksumaksja maksustamisperioodi eeltäidetud tuludeklaratsiooni, kuhu ta kannab alljärgnevad andmed:

- 1) Eestis saadud tulu;
- 2) maksustamisperioodi maksuvaba tulu (tulumaksuseaduse § 23);
- 3) täiendav maksuvaba tulu pensioni (tulumaksuseaduse § 23²) ja tööõnnetus- või kutsehaigushüvitise korral (tulumaksuseaduse § 23³);
- 4) täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel tasutud kindlustusmaksete osa, mille eesmärgiks on tagada kindlustussumma maksmine kindlustuspensionina ja vabatahtliku pensionifondi osakute soetamiseks makstud summa (tulumaksuseaduse § 28);
- 5) töandja tehtud töötaja eest tasutud täiendava kogumispensioni kindlustusmaksete või vabatahtliku pensionifondi osakute soetamiseks makstud summade maksuvaba osa (tulumaksuseaduse § 13 lõike 3 punkt 15);
- 6) kinnipeetud töötuskindlustus- ja kohustusliku kogumispensioni maksed (tulumaksuseaduse § 28¹ lõiked 1 ja 2);
- 7) tulumaksuseaduse § 57¹ lõikes 5² nimetatud andmed väärtpaberite võõrandamise kohta.

34. Välisriigis saadud tulu ja tulust tehtavaid mahaarvamisi Maksu- ja Tolliamet eeltäidetud tuludeklaratsioonile ei kannab.

35. Maksumaksja on kohustatud eeltäidetud tuludeklaratsioonis näidatud andmed üle kontrollima, vajadusel tegema täiendusi ja parandusi, kui toodud andmed on ebaõiged või puudulikud. Paberikandjal saadud eeltäidetud tuludeklaratsioonil tehtud paranduste juurde peab maksumaksja märkima kuupäeva, millal parandus tehti, ja paranduse allkirjastama. Maksumaksjal on õigus täiendada eeltäidetud tuludeklaratsiooni tulust tehtavate mahaarvamiste osas.

Deklaratsiooni täitmine

Üldandmed

36. Residentist füüsilise isiku maksustamisperiood on kalendriaasta (1. jaanuar–31. detsember). Füüsiline isik, kes ei olnud Eesti resident kogu maksustamisperioodi kestel, märgib real „periood” kalendriaastal residentiks oleku aja.

37. Elukoha aadressiks märgitakse koht, kus isik deklaratsiooni esitamise ajal alaliselt või peamiselt elab. Aadressiandmete juurde märgitakse telefoninumber ja elektronposti aadress, mille kaudu on võimalik

isikuga kontakti saada. Lepinguriigi resident, kes on maksustamisperioodil saanud maksustatavat tulu Eestis ja soovib kasutada tulumaksuseaduse § 31¹ sätestatud mahaarvamisi, täidab vormi A punktid 1.3–1.6 ning märgib elukoha aadressi residendiriigis.

38. Kui vormi A tabelite täitmisel jääb ridu puudu, tuleb tulu või mahaarvamised märkida vastava tabeli lisalehele (vormi A lisa). Lisalehel näitab maksumaksja ära vastava tabeli andmed koos enda nime ja isikukoodiga ning kinnitab andmete õigsust oma allkirjaga.

39. Deklaratsioon täidetakse eurodes sendi täpsusega. Tabelid 8.1, 8.3–8.10 täidetakse eurodes või välisriigi rahaühikutes kahe komakoha täpsusega.

Maksustatav tulu

40. Maksustatavaks tuluks loetakse residendist füüsilise isiku maksustamisperioodil Eestis ja väljaspool Eestit kõikidest tuluallikatest saadud tulu.

41. Füüsilise isiku maksustatavaks tuluks ei loeta ega deklareerita tulumaksuseaduse §-de 48–53 alusel maksustatavat erisoodustust, kingitust, annetust, dividendi või muud kasumieraldist. Samuti ei deklareerita tulu, mida tulumaksuseaduse § 12 lõike 3, § 13 lõike 3 (v.a § 13 lõike 3 punkt 15), § 15 lõigete 4 ja 5, § 17 lõike 2, § 19 lõike 3, § 20 lõike 5, § 21 lõigete 1¹, 4 ja 5, § 48 lõike 9 ning § 61 lõigete 7, 11 ja 37 alusel ei maksustata. Samuti ei loeta maksustatavaks tuluks punktis 100 nimetatud tulu.

Eestis saadud tulu

42. **Tabelis 5.1** näidatakse väljamakse tegemise ajal kehtiva määraga (tulumaksuseaduse § 4 lõige 1) maksustatav tulu (brutosummas, enne maksuvaba tulu arvestamist ning tulumaksu, töötuskindlustusmaksu ja kohustusliku kogumispensioni makse kinnipidamist), millelt on tulumaks kinni peetud:

1) palgatulu: kõik rahalised tasud, mida maksti töötajale või ametnikule, sealhulgas palk, lisatasu, juurdemakse, puhkusetasu, tööandja poolt töötaja eest tasutud tulumaksuseaduse §-s 28 sätestatud täiendava kogumispensioni kindlustusmaksed ja vabatahtliku pensionifondi osakute soetamiseks makstud summad (edaspidi *III samba sissemaksed*), töölepingu ülesütlemisel või teenistusest vabastamisel ettenähtud hüvitis, kohtu või töövaidluskomisjoni väljamõistetud hüvitis või viivis (tulumaksuseaduse § 13 lõige 1), muu tasu; asendusteenistuja ja reservväelase toetus ning stipendium, toetus ja pension, mis on saadud seoses töö- või teenistussuhtega (tulumaksuseaduse § 19 lõike 3 punkt 3); seaduse või muu õigusakti alusel töö tegemise eest saadud tasu (sotsiaalmaksuseaduse § 2 lõike 1 punkt 9), pärast töö- või teenistussuhte lõppemist saadud tasu; tööandjalt lapse sünni puhul saadud toetus, mis ületas 5/12 maksustamisperioodi maksuvabast tulust (tulumaksuseaduse § 13 lõike 3 punkt 7); riigieelarvest hüvitatav puhkusetasu; seoses tööõnnetuse või kutsehaigusega saadud hüvitise kogusumma, muu väljamakse seoses töö- või teenistussuhtega; muu palgatulu;

2) ajutise töövõimetuse hüvitis (tulumaksuseaduse § 20 lõige 1) ja haigushüvitis (tulumaksuseaduse § 13 lõige 1). Maksustamisele ei kuulu ravikindlustuse seaduse § 47 kohaselt makstud täiendav ravimihüvitis ja § 63 kohaselt makstud täiskasvanute hambaraviteenuse hüvitis;

3) töövõtu-, käsundus- või muu võlaõigusliku lepingu alusel saadud töö- või teenustasu (tulumaksuseaduse § 13 lõige 1¹), välja arvatud juhul, kui tasu saaja on äriregistrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja ning tasu on saaja ettevõtlustulu;

4) tasu, mida on saanud juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige (tulumaksuseaduse § 13 lõige 2), sealhulgas tööandja poolt tehtud III samba sissemaksed; stipendium, toetus ja pension, mis on saadud seoses juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liikmeks olekuga (tulumaksuseaduse § 19 lõike 3 punkt 3), välja arvatud juhul, kui tasu saaja on äriregistrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja ning tasu on saaja ettevõtlustulu;

5) stipendium ja toetus; kultuuri-, spordi- ja teaduspreemia; hasartmänguvõit (tulumaksuseaduse § 19 lõige 2). Tulumaksuga ei maksustata ega deklareerita seaduse alusel või riigieelarvest saadud stipendiumi, samuti seaduse alusel saadud toetust, välja arvatud asendusteenistuja ja reservväelase toetus ning stipendium ja toetus, mis saadi seoses ettevõtlusega või töö- või teenistussuhtega. Tulumaksuga ei maksustata ka Vabariigi Valitsuse 20.06.2000. a määrusega nr 196 „Õppe- ja teadustöök ning loominguliseks ja sporditegevuseks antavate stipendiumide tulumaksust vabastamise tingimused” kehtestatud nõuetele vastavat stipendiumi. Rahaline toetus, mis on saadud seoses ettevõtlusega, näidatakse vormil E;

6) vanemahüvitise seaduse alusel saadud vanemahüvitis (tulumaksuseaduse § 19 lõige 2);

7) töötuskindlustuse seaduse alusel saadud hüvitis (tulumaksuseaduse § 20 lõige 2);

8) üüri- või renditasu või tasu asja piiratud asjaõigusega koormamise eest ning litsentsitasu (tulumaksuseaduse § 16), välja arvatud juhul, kui tasu on füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtlustulu;

9) laenult, liisingult või muult võlakohustuselt, samuti väärtpaberilt ja hoiuselt saadud maksustatav intress, sealhulgas selline võlakohustuselt arvatud summa, mille võrra esialgset võlakohustust suurendatakse. Intressina käsitatakse lepingulise investeerimisfondi arvel osakuomaniku saadud väljamakse, välja arvatud osaku tagastamisel või lepingulise investeerimisfondi likvideerimisel saadud väljamakse.

Maksustamisele ja deklareerimisele ei kuulu lepinguriigi residendist krediidasutuselt või krediidasutuse lepinguriigis asuva püsiva tegevuskoha kaudu või arvel hoiuselt saadud intress (tulumaksuseaduse § 17 lõige 2);

10) Eesti seaduse alusel saadud pension ja kogumispensionide seaduse alusel saadud kohustuslik kogumispension (tulumaksuseaduse § 19 lõige 2) enne tulumaksuseaduse §-s 23² sätestatud täiendava maksuvaba tulu mahaarvamist. Siin näidatakse ka kohustuslikust pensionifondist osakuomaniku pärija ja kohustusliku kogumispensioni kindlustuslepingu alusel soodustatud isiku saadud väljamaksed (tulumaksuseaduse § 20¹). Välisriigis saadud pension deklareeritakse tabelis 8.1;

11) väljamakse täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel kindlustusvõtjale või soodustatud isikule (tulumaksuseaduse § 21 lõige 1). Väljamakse, mida maksustatakse 10% maksumääraga, näidatakse tabelis 5.2 (tulumaksuseaduse § 21 lõige 2). Täiendava kogumispensioni tagamise eesmärgil moodustatud eraldise negatiivne muutus (tulumaksuseaduse § 21 lõige 1) näidatakse tabelis 7.1;

12) väljamakse Eestis tegutsevast vabatahtlikust pensionifondist osakuomanikule ja osakuomaniku pärijale (tulumaksuseaduse § 21 lõige 1). Väljamakse, mida maksustatakse 10% maksumääraga, näidatakse tabelis 5.2 (tulumaksuseaduse § 21 lõige 3);

13) muu tulu, millelt on tulumaks kinni peetud, sealhulgas loovisiku loomeliidult, spordiseaduse §-s 7 nimetatud isiku ning kolmandalt isikult saadud lähetuse päevaraha tulumaksuseaduse § 13 lõike 3 punktis 1 kehtestatud piirmäära ületav osa; Vabariigi Valitsuse seaduse § 31¹ alusel Vabariigi Valitsuse liikmetele välja makstud esinduskulud, mis ületavad piirmäära (tulumaksuseaduse § 13 lõike 3 punkt 4¹); Kaitseliidu tegevliikme kaitseliidu seaduse alusel saadud välislähetuse päevaraha ning kulude hüvitis tulumaksuseaduse § 13 lõike 3 punktis 1 kehtestatud piirmäära ületav osa.

43. Maksustatav tulu, millelt ei ole tulumaks kinni peetud, näidatakse tabelis 7.

44. **Tabelis 5.2** näidatakse 10% maksumääraga maksustatav kogumispensionide seaduse §-s 63 sätestatud tingimustele vastava täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel kindlustusandjalt saadud kindlustushüvitis. Samuti näidatakse siin kogumispensionide seaduses sätestatud korras Eestis loodud vabatahtlikust pensionifondist saadud väljamakse (tulumaksuseaduse § 21 lõiked 2–3¹, 6 ja 7 ning § 61 lõige 10). Väljamaksena ei käsitata üles öeldud täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu

tagastusväärtust ega vabatahtliku pensionifondi osakute tagasivõtmist tulumaksuseaduse § 21 lõikes 1¹ sätestatud juhul.

45. Vabatahtliku pensionifondi osakute vahetamist teise vabatahtliku pensionifondi osakute vastu ning osakute tagasivõtmist täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu sõlmimisel, ei käsitata väljamaksena. Viieaastast tähtaega arvestatakse kindlustusvõtja poolt varasema lepingu sõlmimisest arvates. Kui kindlustusleping on sõlmitud vabatahtliku pensionifondi osakute tagasivõtmishinna eest, arvestatakse viieaastast tähtaega kindlustusvõtja poolt pensionifondi osakute esmasest omandamisest arvates, kui see toimus lepingu sõlmimisest varem. Kui pensionifondi osakud on omandatud ülesöeldud täiendava kindlustuslepingu tagastusväärtuse eest, arvestatakse viieaastast tähtaega ülesöeldud lepingu sõlmimisest arvates, kui see toimus osakuomaniku poolt vabatahtliku pensionifondi osakute esmasest omandamisest varem.

46. **Tabelis 5.3** näidatakse investeerimiskirjeldusega elukindlustuslepingu alusel saadud summa ja kindlustusvõtja tasutud kindlustusmaksed juhul, kui seda investeerimiskirjeldusega elukindlustuslepingut ei ole hõlmatud investeerimiskonto süsteemi. Investeerimiskirjeldusega elukindlustuslepingu alusel saadud summat ei maksustata juhul, kui see on saadud pärast 12 aasta möödumist kindlustuslepingu sõlmimisest ja kindlustusleping on sõlmitud enne 2010. aasta 1. augustit (tulumaksuseaduse § 20 lõige 3). Iga investeerimiskirjeldusega elukindlustuslepingu kohta täidetakse kindlustusandja väljastatud tõendi alusel eraldi rida.

Kui investeerimiskirjeldusega elukindlustuslepingu alusel tasutud kindlustusmaksed on eelnevatel või maksustamisperioodil maksumaksja tulust maha arvatud täiendava kogumispensioni kindlustusmaksena (tulumaksuseaduse § 28), maksustatakse väljamaksed tulumaksuseaduse § 21 alusel ja deklareeritakse tabelis 5.1 või 5.2.

47. Investeerimiskirjeldusega elukindlustuslepingu alusel saadud surmajuhtumi kindlustuse hüvitist ei loeta maksustatavaks tuluks ega deklareerita.

48. **Tabelis 6** näidatakse kasu või kahju väärtapaberite ja kasu muu vara võõrandamisest tulumaksuseaduse §-de 15, 17¹, 17², 37, 38, 39 ja § 61 lõike 3 kohaselt.

49. Kasu või kahju vara müügist on müügihinna ja soetamismaksumuse vahe. Kasu või kahju vara vahetamisest on vahetatava vara soetamismaksumuse ning vahetuse teel vastu saadud vara turuhinna vahe. Maksumaksjal on õigus kasust maha arvata või kahjule juurde liita vara müügi või vahetamisega otseselt seotud dokumentaalselt tõendatud kulud.

50. Soetamismaksumus (tulumaksuseaduse § 38) on:

- 1) vara omandamiseks ning selle parendamiseks ja täiendamiseks maksumaksja tehtud dokumentaalselt tõendatud kulud. Kulude hulka kuuluvad ka makstud komisjonitasu ja lõiv;
- 2) kapitalirendi (liisingu) korras soetatud vara korral makstud rendi- või väljaostumaksete summa ilma intressita;
- 3) omavalmistatud asja valmistamiseks tehtud dokumentaalselt tõendatud kulude summa. Siin arvestatakse ka eelmistel maksustamisperioodidel tehtud kulutusi (näiteks poolelioleva maja ehituskulu);
- 4) mitterahalise sissemaksiga omandatud osaluse (aktsiad, osad, osamaks, sissemaks) soetamismaksumus on võrdne mitterahaliseks sissemaksiks olnud vara soetamismaksumusega. Soetamismaksumusele arvatakse juurde tehtud täiendavad sissemaksed ja sellest arvatakse maha saadud väljamaksed;
- 5) kui vara müügihingul kohustusega või õigusega osta see vara tagasi kindlaksmääratud tähtajal ja kindlaksmääratud hinnaga (repotehing) on vara tagasiostuhind kõrgem selle müügihinnast, loetakse tagasiostetud vara soetamismaksumuseks repotehingu käigus müüdud vara müügihind.
- 6) äriühingute või mittetulundusühingute ühinemise, jagunemise või ümberkujundamise käigus omandatud osaluse (aktsiad, osad, osamaks, sissemaks) puhul ühineva, ühendatava, jaguneva või ümberkujundatava ühingu osaluse soetamismaksumus, millele on lisatud tehtud juurdemaksed ning maha arvatud saadud väljamaksed;

7) lepinguriigi investeerimisfondi osakute vahetamisel teise sama fondivalitseja valitsetava fondi osakute vastu investeerimisfondide seaduse §-des 153 ja 154 sätestatud korras või investeerimisfondi osakute või muu osaluse vahetamisel investeerimisfondide ühinemisel omandatud osakute puhul vahetuse käigus võõrandatud investeerimisfondi osakute soetamismaksumus.

51. Kui varal puudub soetamismaksumus ning vara võõrandamisest saadud tulu ei ole tulumaksuseaduse kohaselt tulumaksuvaba, kuulub vara võõrandamisest saadud kasu maksustamisele kogu ulatuses. Kingituse, annetuse, erisoodustusena või kasumieraldisena saadud ja tulumaksuseaduse §-de 48–50 alusel või välisriigis maksustatud vara soetamismaksumust suurendatakse tulumaksuga maksustatud summa võrra.

52. Kui mitterahaliseks sissemakseks olnud asja või varalise õiguse soetamismaksumus on eelnevalt maha arvatud füüsilise isiku ettevõtlustulust ja seda ei ole tulumaksuga maksustatud isiklikku tarbimisse võetud varana, loetakse osaluse soetamismaksumuseks null.

53. Soetamismaksumuse hulka ei loeta vara haldamise kulusid.

54. Tulumaksuga ei maksustata (tulumaksuseaduse § 15 lõige 4):

- 1) vastuvõetud pärandvara;
- 2) omandireformi käigus tagastatud vara;
- 3) sundvõõranditasa ja hüvitisi sundvõõrandamisel, samuti riigile või kohaliku omavalitsuse üksusele kinnisasja sundvõõrandamise seaduse § 3 lõikes 1 sätestatud eesmärgil kinnisasja sundvõõrandamismenetluseta võõrandamisel saadud kasu juhul, kui võõrandamistehingule eelnevalt olid täidetud kinnisasja sundvõõrandamise seaduse § 3 lõikes 4 sätestatud nõuded;
- 4) tulu isiklikus tarbimises oleva vallasasja võõrandamisest;
- 5) tulu omandireformi käigus tagastatud maa võõrandamisest;
- 6) tulu, mida rahvakapitali obligatsiooni arvestuskaardi saanud isik on saanud talle väljaantud erastamisväärtpaberite müügist;
- 7) tulu, mida põllumajandusreformi õigustatud subjekt on saanud talle väljaantud tööosaku müügist;
- 8) tulu, mida omandireformi õigustatud subjekt on saanud talle õigusvastaselt võõrandatud vara kompenseerimise korralduse alusel väljaantud erastamisväärtpaberite müügist;
- 9) omandireformi õigustatud subjektile makstud kompensatsiooni õigusvastaselt võõrandatud vara eest, samuti talle välja antud, kuid kasutamata jäänud erastamisväärtpaberite eest makstud hüvitist;
- 10) tulu osaluse (aktsiad, osad, osamaks, sissemakse) vahetamisest äriühingute või mittetulundusühistute ühinemise, jagunemise või ümberkujundamise käigus;
- 11) tulu äriühingus osaluse (aktsiad, osad, osamaks, sissemakse) suurendamisest või omandamisest mitterahalise sissemakse teel;
- 12) tulu lepinguriigi investeerimisfondi osakute vahetamisest investeerimisfondide seaduse §-des 153 ja 154 sätestatud korras ning tulu investeerimisfondi osakute või muu osaluse vahetamisest investeerimisfondide ühinemise käigus.

55. **Tabelis 6.1** näidatakse võõrandatud väärtpaberite (aktsia, osa, võlakiri, obligatsioon, optsoon, futuur, forvard, osak, sealhulgas lepingulise investeerimisfondi osak, jmt) soetamismaksumus, müügihind või väärtpaberite vahetuse puhul vastu saadud vara turuhind ning müügi või vahetamisega otseselt seotud kulud. Maksustamisperioodil investeerimiskonto vahenditest soetatud finantsvara deklareeritakse tabelis 6.5.

56. Tabelis 6.1 märgib Maksu- ja Tolliamet eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud, väärtpaberite võõrandamisest nii Eestis (tabelid 6.1 ja 6.4) kui ka välismaal (tabelid 8.2 ja 8.4) saadud kahju. Eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud kahju märgitakse ka siis, kui maksumaksja ei ole maksustamisperioodil väärtpaberitehinguid teinud, kuid tal on varasematest perioodidest edasikantud kahju.

57. Tabelis 6.1 deklareerib maksumaksja tulumaksuseaduse § 37 lõike 1 kohaselt võõrandatud väärtpaberite tehinguandmed. Müügina käsitatakse ka väärtpaberi kehtivuse kaotamist, mil väärtpaber lõpeb ilma võõrandamistehinguta ja ilma poolte vahelise vabatahtliku kohustuse lõpetamise

kokkuleppeta. Kehtivuse kaotamisena ei käsitleta võlausaldaja vabatahtlikku nõudest loobumist. Väärtpaberite kehtivuse kaotamisega seotud kasu ja kahju loetakse väärtpaberite võõrandamisest saadud kasuks ja kahjuks.

Maksustamisperioodil väärtpaberite võõrandamisest saadud kasust arvatakse maha samal maksustamisperioodil väärtpaberite võõrandamisest samal maksustamisperioodil ja varem saadud kahju (tulumaksuseaduse § 39), välja arvatud juhul, kui kahju on deklareeritud investeerimiskonto 2011. aasta sissemaksena.

58. Erineva hinnaga ja erineval ajal soetatud samanimeliste väärtpaberite soetamismaksumuse arvestamisel tuleb järjepidevalt lähtuda ühest alljärgnevatest meetoditest:

- 1) FIFO meetod – võõrandamine toimub sisseostu järjekorras või
- 2) kaalutud keskmise meetod – ühe võõrandatud väärtpaberi soetamismaksumus leitakse võõrandamise hetkeks olemasolevate samanimeliste väärtpaberite soetamismaksumuse summa jagamisel nende arvuga.

59. Maksustamisperioodil samanimeliste väärtpaberite (näiteks panga lihtaktsiad) võõrandamise tehingute andmed (soetamismaksumus, võõrandamisega seotud kulud ja müügi- või turuhind) on tuludeklaratsioonis lubatud näidata koondsummadena.

60. Kui väärtpaberite võõrandamisest saadud kahju ületab kasu, siis kahju summat muust maksustatavast tulust maha ei arvata, vaid kantakse järgmisele maksustamisperioodile ja arvatakse väärtpaberite võõrandamisest saadud kasust maha järgmistel maksustamisperioodidel.

61. Kahju, mis tekkis väärtpaberite turuhinnast madalama hinnaga võõrandamisest maksumaksjaga seotud isikule (tulumaksuseaduse § 8) või temalt turuhinnast kõrgema hinnaga omandatud väärtpaberite võõrandamisest või väärtpaberite kehtivuse kaotamisest maksumaksjaga seotud isiku kasuks turutingimustest erinevatel tingimustel või tulumaksuseaduse §-s 17² nimetatud investeerimiskontol olnud raha eest soetatud väärtpaberite võõrandamisest, kasust maha ei arvata ega selle võrra kahju ei suurendata (tulumaksuseaduse § 39 lõige 1). Kui seotud isikuga turuhinnast erineva hinnaga tehtud tehingu puhul tekkis kahju, märgitakse veergu 8 tähis „X”.

62. Dividendi saamise õigust andva väärtpaberi võõrandamisest saadud kahju ei arvata maha muude väärtpaberite võõrandamisest saadud kasust, kui see väärtpaber omandati 30 päeva enne dividendiõiguslike isikute määramise kuupäeva ja võõrandati dividendiõiguslike isikute määramise päeval või 30 päeva jooksul pärast eelnimetatud kuupäeva. Kui väärtpaberitehing vastab eelnimetatud tunnustele, märgitakse veergu 9 tähis „X”.

63. Riigi välja antud, pärandina või abikaasalt, vanemalt või lapselt saadud erastamisväärtpaberite eest soetatud vara soetamismaksumus on erastamisväärtpaberite väärtpaberibörsil noteeritud keskmine müügihind vara soetamise päeval. Enne erastamisväärtpaberite väärtpaberibörsil noteerimise alustamist soetatud vara soetamismaksumuseks loetakse erastamisväärtpaberite keskmine kohalik müügihind vara soetamise päeval (tulumaksuseaduse § 38 lõige 4).

64. **Tabelis 6.2** näidatakse kasvava metsa raieõiguse ja raiutud metsamaterjali võõrandamisest saadud tulu, millest arvatakse maha soetamismaksumus ja võõrandamisega seotud dokumentaalselt tõendatud kulud. Võõrandamisega seotud kuludeks loetakse ka metsa majandamisega seotud dokumentaalselt tõendatud kulud. Metsa majandamisega seotud kulude mahaarvamine on lubatud, kui tegemist on metsa majandamisega metsaseaduse § 16 tähenduses ning metsaomanik on metsaseaduses sätestatud juhul esitanud metsa majandamise tegevuse kohta Keskkonnaametile metsateatise ning Keskkonnaamet on lubanud teatises kavandatud tegevuse (tulumaksuseaduse § 37 lõige 8).

65. Maksumaksjal on õigus kasvava metsa raieõiguse ja raiutud metsamaterjali võõrandamise tulu saamise aastast arvates kuni kolme aasta jooksul tehtud metsa võõrandamise kulusid võõrandamistulust maha arvata. Kasvava metsa raieõiguse ja raiutud metsamaterjali võõrandamisest saadud kasu võib edasi kanda kuni kolmele järgnevale maksustamisperioodile (tulumaksuseaduse § 37 lõige 10). Varasematest

maksustamisperioodidest edasikantud kasu võib vähendada käesoleval maksustamisperioodil tehtud metsa võõrandamisega seotud kulude võrra. Kasu edasikandmisel arvutatakse juurdemaksmisele kuuluv maksumus hiljemalt raieõiguse või raiutud metsamaterjali võõrandamisest saadud kasu saamise kalendriaastale järgneva kolmanda aasta eest esitatud tuludeklaratsiooni alusel.

Tabeli 6.2 lisa täidetakse, kui soovitakse raieõiguse või raiutud metsamaterjali võõrandamise kulud või kasu edasi kanda kolmele järgnevale maksustamisperioodile.

66. Tabelis 6.3 näidatakse sellise võõrandatud vara (muuhulgas kinnis- või vallasasja, täis- või usaldusühingusse tehtud sissemaks, ühistule makstud osamaksu, nõudeõiguse, ostueesõiguse, hoonestusõiguse, kasutusvalduse, isikliku kasutusõiguse, rentniku õiguste, tagasiostukohustuse, hüpoteegi, kommertspandi, registerpandi või muu piiratud asjaõiguse või selle järjekoha või muu varalise õiguse) soetamismaksumus, müügihind või vara vahetuse puhul turuhind ning müügi või vahetamisega otseselt seotud dokumentaalselt tõendatud kulud, mis ei ole nimetatud tulumaksuseaduse § 15 lõigetes 4 ja 5 maksuvaba tuluna ning mis ei kuulu deklareerimisele tabelites 6.1, 6.2, 6.4 või 6.5.

67. Tulumaksuga ei maksustata kinnisasja või elamuühistu osamaksu või hooneühistu liikmesuse võõrandamisest saadud kasu (tulumaksuseaduse § 15 lõige 5), kui:

- 1) kinnisasja oluliseks osaks või korteriomandi või -hoonestusõiguse esemeks on eluruum, mida maksumaksja kuni võõrandamiseni kasutas oma elukohana või
- 2) kinnisasja oluliseks osaks või korteriomandi või -hoonestusõiguse esemeks on eluruum ning kinnisasi on läinud maksumaksja omandisse õigusvastaselt võõrandatud vara tagastamise teel või
- 3) kinnisasja oluliseks osaks või korteriomandi või -hoonestusõiguse esemeks on eluruum ning nimetatud eluruum ja selle juurde kuuluv maa on läinud maksumaksja omandisse ostueesõigusega erastamise teel ning kinnistu suurus ei ületa 2 hektarit või
- 4) suvila või aiamaja vallasasjana või kinnisasja olulise osana on maksumaksja omandis olnud üle kahe aasta ning kinnistu suurus ei ületa 0,25 hektarit või
- 5) ehitis või korter kui vallasasi on läinud maksumaksja omandisse õigusvastaselt võõrandatud vara tagastamise või ostueesõigusega erastamise teel või
- 6) maksumaksja kasutas elamu- või hooneühistule kuuluvas elamus asuvat korterit kuni võõrandamiseni oma elukohana.

Kui maksuvabastuse aluseks on eluruumi kasutamine maksumaksja elukohana, ei rakendata maksuvabastust rohkem kui ühe võõrandamise suhtes kahe aasta jooksul. Kui kinnisasja, ehitist või korterit kasutati samaaegselt selle elukohana kasutamisega ka muul otstarbel, rakendatakse maksuvabastust proportsionaalselt elukohana ja muul otstarbel kasutatud ruumide pindala suhtele.

68. Tabelis 6.4 näidatakse aktsiaseltsi aktsiakapitali, osäühingu või ühistu osakapitali või täis- või usaldusühingu sissemaks vähendamisel ning aktsiate, osade või osamakse tagasiostmisel või tagastamisel või muul juhul omakapitalist saadud väljamakse osa, välja arvatud osa, mis on või mille aluseks olev kasumi osa on tulumaksuga maksustatud, arvestades tulumaksuseaduse § 50 lõike 2¹ teises lauses ja § 61 lõikes 34 sätestatud. Tabeli 6.4 veerus 3 näidatakse eelnimetatud osaluse soetamismaksumus või tehtud sissemaks osaluse omandamisel (tulumaksuseaduse § 15 lõige 2).

Tabelis 6.4 näidatakse juriidilise isiku likvideerimisel saadud likvideerimisjaotise osa, välja arvatud osa, mis on või mille aluseks olev kasumi osa on tulumaksuga maksustatud (arvestades tulumaksuseaduse § 50 lõike 2¹ teises lauses ja § 61 lõikes 34 sätestatud) ja osaluse soetamismaksumus või tehtud sissemaks osaluse omandamisel (tulumaksuseaduse § 15 lõige 3).

Tulumaksuseaduse § 39 lõike 1 alusel on residendist füüsilisel isikul õigus maksustamisperioodil väärtpaberite võõrandamisest saadud kasust maha arvata samal perioodil väärtpaberite võõrandamisest saadud kahju, kaasa arvatud tulumaksuseaduse § 15 lõigetes 2 ja 3 sätestatud juhul saadud kahju.

Väärtpaberite võõrandamisena käsitatakse ka väärtpaberi kehtivuse kaotamist ning sellega seotud kasu ja kahju loetakse väärtpaberite võõrandamisest saadud kasuks ja kahjuks.

Kahju, mis tekkis väärtpaberite turuhinnast madalama hinnaga võõrandamisest maksumaksjaga seotud isikule (tulumaksuseaduse § 8) või temalt turuhinnast kõrgema hinnaga omandatud väärtpaberite võõrandamisest või väärtpaberite kehtivuse kaotamisest maksumaksjaga seotud isiku kasuks turutingimustest erinevatel tingimustel või tulumaksuseaduse §-s 17² nimetatud investeerimiskontol olnud raha eest soetatud väärtpaberite võõrandamisest, kasust maha ei arvata ega selle võrra kahju ei suurendata (tulumaksuseaduse § 39 lõige 1). Kui seotud isikuga turuhinnast erineva hinnaga tehtud tehingu puhul tekkis kahju, märgitakse veergu 8 tähis „X”.

69. Kui saadud kahju ületab kasu, siis käsitatakse seda kui väärtpaberite võõrandamisest saadud kahju ning kahju summat muust maksustatavast tulust maha ei arvata, vaid kantakse järgmisele maksustamisperioodile ja arvatakse kasust maha järgmistel maksustamisperioodidel. Eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud kahju märgib Maksu- ja Tolliamet tabelis 6.1.

70. **Tabelis 6.4** deklareeritakse Eesti lepingulise investeerimisfondi osaku tagastamisel või lepingulise investeerimisfondi likvideerimisel saadud väljamakse osa, mis ületab osaku soetamismaksumust, välja arvatud nimetatud väljamakse osa, mille aluseks olev investeerimisfondi tulu on tulumaksuseaduse 5¹. peatüki kohaselt maksustatud või § 31² lõike 2 kohaselt tulumaksust vabastatud.

Topeltmaksustamise vältimiseks annab Eestis moodustatud fondivalitseja osakuomanikule tõendi tehtud väljamakse maksustatud (või tulumaksust vabastatud) osa kohta. Tõend antakse osakuomaniku nõudmisel väljamakse tegemise kuule järgneva kuu 5. kuupäevaks. Tõendile kohustuslikku vormi ei kehtestata (tulumaksuseaduse § 31⁶).

Tulumaksuseaduse § 39 lõike 1 alusel on residendist füüsilisel isikul õigus maksustamisperioodil väärtpaberite võõrandamisest saadud kasust maha arvata samal perioodil väärtpaberite võõrandamisest saadud kahju. Väärtpaberite võõrandamisest saadud kahjuna käsitatakse ka tulumaksuseaduse § 15 lõikes 3¹ sätestatud juhul saadud kahju. Väärtpaberi võõrandamisena käsitatakse ka väärtpaberi kehtivuse kaotamist investeerimisfondi likvideerimisel ning sellega seotud kasu ja kahju loetakse väärtpaberite võõrandamisest saadud kasuks ja kahjuks.

Kahju, mis tekkis tulumaksuseaduse § 15 lõikes 3¹ sätestatud tehingust, mis on tehtud maksumaksjaga seotud isikuga (tulumaksuseaduse § 8) või tulumaksuseaduse §-s 17² nimetatud investeerimiskontol olnud raha eest soetatud väärtpaberite võõrandamisest, kasust maha ei arvata ega selle võrra kahju ei suurendata (tulumaksuseaduse § 39 lõige 1). Kui seotud isikuga turuhinnast erineva hinnaga tehtud tehingu puhul tekkis kahju, märgitakse veergu 5 tähis „X”. Eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud kahju märgib Maksu- ja Tolliameti tabelis 6.1.

Kui saadud kahju ületab kasu, siis käsitatakse seda kui väärtpaberite võõrandamisest saadud kahju ning kahju summat muust maksustatavast tulust maha ei arvata, vaid kantakse järgmisele maksustamisperioodile ja arvatakse kasust maha järgmistel maksustamisperioodidel.

71. **Tabelis 6.5** näidatakse tulumaksuseaduse §-s 17¹ sätestatud finantsvaralt saadud kasu või tulu korral tekkiv maksukohustus, mida võib tulumaksuseaduse §-s 17² sätestatud tingimuste täitmisel edasi lükata. Maksukohustuse edasilükkamiseks tuleb finantsvara soetada krediidiasutuses või krediidiasutuse püsivas tegevuskohas avatud rahakontol (edaspidi *investeerimiskonto*) oleva raha eest. Finantsvaralt saadud tulu kantakse viivitamatult investeerimiskontole. Investeerimiskontode arvule piiranguid ei seata.

Tabelis 6.5 deklareeritakse kõikidele investeerimiskontodele tehtud sissemaksed ja nendelt tehtud väljamaksed tehingu toimumise hetkel. Siin ei deklareerita tabelites 5.3, 6.1, 6.4, 8.2, 8.4, ja 8.5 deklareeritud finantsvaralt saadud kasu või tulu.

Investeerimiskontolt väljamakse tegemisel maksustatakse summa, mille võrra kõikidelt investeerimiskontodelt tehtud väljamaksed ületavad selle väljamakse järgselt kõikidele investeerimiskontodele tehtud sissemaksete jääki.

Investeeringiskonto väljamaksena käsitatakse kõiki investeeringiskontolt tehtud kandeid, välja arvatud finantsvara soetamiseks tehtud kanded. Väljamaksena käsitatakse ka finantsvaralt saadud tulu, mida ei kanta viivitamatult investeeringiskontole. Väljamaksena ei käsitata sama maksumaksja teisele investeeringiskontole kantud raha (kontosisene tehing).

Tabeli 6.5 osas I deklareeritakse maksustamisperioodil investeeringiskontole tehtud sisse- ja väljamaksete summad ja osas II näidatakse kõikide investeeringiskontode ja krediidasutuste andmed, kus kontod on avatud.

Osa I veerus 1 näidatakse selle investeeringiskonto number või IBAN kood, millelt on väljamakse või millele on sisse- makse tehtud ja veerus 2 näidatakse kande tegemise või tehingu kuupäev.

Veerus 3 näidatakse investeeringiskonto sisse- ja väljamaksete jääk enne iga sisse- või väljamakset. Siin näidatakse eelmise rea veerust 7 üle kantud summa plussmärgiga.

Veerus 4 näidatakse investeeringiskontole tehtud sisse- ja väljamaksete summa, mis saadi finantsvara võõrandamisest või mis kanti üle teiselt investeeringiskontolt. Kui investeeringiskontona võetakse kasutusele olemasolev rahakonto, siis käsitatakse sellel kontol olevat raha jääki investeeringiskonto sisse- makseksena. Sisse- makseksena käsitatakse ka finantsvara soetamise või võõrandamisega otseselt seotud dokumentaalselt tõendatud kulusid, välja arvatud kulud, mis on tehtud sisse- makse arvel (tulumaksuseaduse § 17² lõiked 6–8). Sisse- makseksena käsitatakse ka tulumaksuseaduse §-s 17¹ nimetatud tulu, kui see on tulumaksuga maksustatud.

Veerus 5 näidatakse investeeringiskontolt tehtud väljamaksete, välja arvatud summa, mille eest soetati finantsvara või mis kantakse üle teisele investeeringiskontole. Väljamaksena käsitatakse ka finantsvaralt saadud tulu, mida ei kanta viivitamatult investeeringiskontole (tulumaksuseaduse § 17² lõiked 5, 9–13).

Iga sisse- ja väljamakse tuleb kajastada eraldi real kas veerus 4 või veerus 5. Kui üks nendest veergudest on täidetud, siis teine jäetakse tühjaks. Sama kuupäeva sisse- ja väljamakse tehingud näidatakse eraldi ridadel.

Veerus 6 arvutatakse maksustatav summa: investeeringiskontolt tehtud väljamaksete summat vähendatakse investeeringiskonto jäägi võrra. Maksustatav summa arvutatakse iga väljamakse järgselt.

Veerus 7 arvutatakse investeeringiskonto jääk, kui väljamaksete summa ei ületa sisse- maksete summat. Veerus 7 arvutatud summa kantakse plussmärgiga järgmise rea veergu 3. Maksustamisperioodi viimase tehingu korral kantakse veerus 7 arvutatud summa plussmärgiga järgmise maksustamisperioodi tabeli 6.5 esimese rea veergu 3.

Real „Kokku” veerus 6 näidatakse maksustamisperioodil arvutatud maksustatav summa.

72. **Tabelis 7** näidatakse muu Eestis saadud maksustatav tulu, millelt ei ole tulumaksu kinni peetud.

Tabelis 7.1 näidatakse:

- 1) palgatulu;
- 2) litsentsitasu;
- 3) intress;
- 4) muu tulu.

73. Siin näidatakse täiendava kogumispensioni tagamise eesmärgil moodustatud eraldise negatiivne muutus (tulumaksuseaduse § 28 lõige 1¹), mis tuleneb kogumispensionide seaduse § 63 alla mittek kuuluva kindlustuskaitse eest arvestatud tasu mahaarvamisest.

74. **Tabelis 7.1** ei näidata kasu vara võõrandamisest ega ettevõtlustulu. Kui väljamakse tegija (tuluallika) andmeid ei ole teada, tuleb märkida ainult tulu summa.

75. **Tabelis 7.2** näidatakse liikme tulu Eesti juriidilise isiku staatust mitteomavas isikuteühenduses või osaniku või kaasomaniku tulu varakogumis (tulumaksuseaduse § 18 lõige 4), sealhulgas seltsingus. Tulumaksuga maksustatakse eelnimetatud ühenduse või varakogumi puhaskasumi osa proportsionaalselt maksumaksja osalusega, hääleõigusega või kaasomandi osaga. Arvesse võetakse ka maksumaksja proportsionaalne osa kinnipeetud tulumaksust.

Tabelis 7.2 ei näidata tulu osalusest varakogumis, mille kohta on emiteeritud väärtpaber. Selline tulu deklareeritakse ja maksustatakse tulumaksuseaduse § 15 lõigete 1–3¹ (tabelid 6.1 või 6.4) või § 17 lõike 1 alusel (tabel 5.1).

76. **Tabelis 7.3** näidatakse üüri- või renditasu või tasu asja piiratud asjaõigusega koormamise eest, kui sellelt ei ole tulumaksu kinni peetud. Kui selline tasu on füüsilise isiku ettevõtlustulu, deklareeritakse see vormil E. Kui väljamakse tegija andmed (veerud 1–3) puuduvad (või on teadmata), deklareeritakse ainult tulu liik ja summa (veerud 4 ja 5).

Välismaal saadud tulu

77. **Tabelis 8** näidatakse välisriigis saadud, Eestis maksustatav tulu.

Kui residendist füüsiline isik sai maksustamisperioodil tulu välisriigis ning see tulu oli välisriigis maksustatav, võib ta tulu topeltmaksustamise vältimiseks valida kas krediidimeetodi (välisleping, tulumaksuseaduse § 45) või vabastusmeetodi (välisleping, tulumaksuseaduse § 13 lõige 4, § 18 lõige 1¹) kasutamise. Välisriigis saadud tulu deklareeritakse tabelites 8.1–8.8 olenevalt tululiigist ja sellele tulule rakendatavast topeltmaksustamise vältimise meetodist. Mahaarvamiste tegemisel juhendatakse tulumaksuseaduse § 28² lõikes 2 ja 3 sätestatust.

Krediidimeetodi kasutamisel deklareeritakse välismaal saadud tulu tabelites 8.1–8.7. Krediidimeetodi rakendamisel kohaldatakse välislepingus ning tulumaksuseaduse §-s 45 sätestatud tingimusi.

Vabastusmeetodi rakendamisel kohaldatakse välislepingus ning tulumaksuseaduse § 13 lõikes 4, § 18 lõikes 1¹ sätestatud tingimusi. Vabastusmeetodi kasutamisel deklareeritakse välismaal saadud tulu tabelis 8.8. Tabelis 8.8 näidatakse ka tulu, mis tulumaksuseaduse alusel on maksustatav, kuid välislepingust tulenevalt kuulub maksustamise õigus välisriigile.

Lepinguriigi residendist füüsiline isik täidab väljaspool Eestit saadud tulude kohta tabeli 8.9, kui isik on maksustamisperioodil saanud:

- vähemalt 75% oma maksustatavast tulust Eestis ja ta soovib teha tulumaksuseaduse 4. peatükis sätestatud mahaarvamisi või
- alla 75% oma maksustatavast tulust Eestis ja ta soovib teha tulumaksuseaduse §-s 23 ja §-s 23² sätestatud mahaarvamisi.

78. Välismaal saadud tulu, tulust lubatud mahaarvamised ning makstud või kinnipeetud tulumaks näidatakse eurodes või välisvaluutas kahe komakoha täpsusega, välja arvatud tabel 8.2, kus väärtpaberite võõrandamisest saadud kasu ja kahju näidatakse eurodes sendi täpsusega

79. Maksustamisperioodil välisriigis saadud tulu kuulub füüsilise isiku maksustatava tulu hulka ning Eestis tasumisele kuuluvast tulumaksust arvatakse maha nimetatud tulult välisriigis tasutud või kinnipeetud tulumaks. Kui välisriigis saadud tulult tasutakse välisriigis tulumaks tulu saamisest erineval maksustamisperioodil, võetakse see Eestis arvesse maksustamisperioodil, millal välisriigis maksustatud tulu laekus. Kui tulumaksu kinnipidamise kuupäev ei ole teada, võib märkida tulumaksu kinnipidamise kuupäevaks tulu saamise kuupäeva. Eestis mittemaksustatavalt tulult välisriigis tasutud tulumaksu arvesse ei võeta.

80. Kui välisriigis saadud tulult Eesti tulumaksuseaduse järgi arvutatud tulumaks on suurem välisriigis tasutud tulumaksust, on maksumaksja kohustatud Eestis tulumaksuna tasuma välisriigi tulumaksu ja Eesti tulumaksu vahe.

81. Kui välisriigis saadud tulult Eesti tulumaksuseaduse alusel arvatud tulumaks on väiksem välisriigis tasutud tulumaksust, samuti juhul, kui maksumaksja tuludeklaratsiooni järgi kõikidest allikatest saadud tulult arvatud tulumaks on väiksem välisriigis tasutud tulumaksust, välisriigis enamastatud tulumaksu Eestis ei hüvitata.

82. Igas välisriigis saadud tulu kohta arvutatakse tulumaks eraldi.

83. Saadud tulult maksustamisperioodil kinnipeetud või tasutud tulumaks näidatakse välisriigi maksuhalduri või maksu kinnipidaja õiendi alusel. Kui välisriigis on tulumaksu tasutud või kinni peetud rohkem, kui vastava riigi seadus või välisleping ette näeb, võib Eestis tasumisele kuuluvast tulumaksust maha arvata ainult selle osa tulumaksust, mille tasumine oli kohustuslik.

84. **Tabelis 8.1** näidatakse välismaal saadud tulu, kui see on üks alljärgnevatest:

1) töötamise eest saadud tulu, sealhulgas palk ja muu tasu, töövõtu-, käsundus- või muu teenuse osutamiseks sõlmitud võlaõigusliku lepingu alusel saadud tasu, juhtimis- või kontrollorgani liikme tasu ning erisoodustus;

2) välisriigi juriidiliselt isikult saadud dividend või muu kasumieraldis.

Kui on täidetud tulumaksuseaduse § 13 lõikes 4 või § 18 lõikes 1¹ sätestatud nõuded, võib maksumaksja deklareerida selle tulu tabelis 8.8;

3) üüri- või renditasu;

4) litsentsitasu;

5) kunstniku või sportlase tasu;

6) laenult, liisingult või muult võlakohustuselt, samuti väärtpaberilt ja hoiuselt saadud maksustatav intress. Siia kuulub ka võlakohustuselt arvatud summa, mille võrra esialgset võlakohustust suurendatakse.

Intressina käsitatakse ka lepingulise investeerimisfondi arvel osakuomanikule tehtud väljamakset, välja arvatud osaku tagastamisel või lepingulise investeerimisfondi likvideerimisel (tulumaksuseaduse § 17 lõige 1). Lepingulisest investeerimisfondist intressi väljamaksmisel deklareeritakse tabeli 8.1 veerus 8 intressi aluseks olnud tulult tasutud tulumaks.

Maksustamisele ja deklareerimisele ei kuulu lepinguriigi residendist krediidasutuse või krediidasutuse lepinguriigis asuva püsiva tegevuskoha kaudu või arvel hoiuselt saadud intress (tulumaksuseaduse § 17).

Tabelis 8.1 näidatakse järgmistest riikidest ja territooriumidelt saadud intress ning nende seaduse alusel sellelt tasutud tulumaks:

1) Andorra, Liechtenstein (välja arvatud punkti 84 alapunkti 6 lõigu 1 teises lauses nimetatud juhul), Monaco, San Marino ja Šveits;

2) Jersey;

3) Curaçao saar ja Sint Maarten.

Eelnimetatud riikidest ja territooriumidelt saadud intress, millelt tulenevalt EL Nõukogu direktiivist 2003/48/EÜ hoiuste intresside maksustamise kohta või selle direktiivi alusel Eesti või Euroopa Ühenduse sõlmitud lepingust on tulumaks kinni peetud, deklareeritakse ka tabelis 8.10;

7) pension. Lepinguriigi seaduse alusel saadud pensioni ja nimetatud riigi kohustusliku kogumispensioni ning sotsiaalkindlustuslepingu alusel saadud pensioni andmed märkida eraldi real;

8) kohustuslikust pensionifondist osakuomaniku pärija ja kohustusliku kogumispensioni kindlustuslepingu alusel soodustatud isiku saadud väljamaksed (tulumaksuseaduse § 20¹);

9) stipendium;

10) erisoodustus;

11) kultuuri-, spordi- ja teadusalane preemia;

12) toetus ja abiraha;

13) hasartmänguvõit;

14) töövõimetuse hüvitis;

15) muu tulu (mida ei deklareerita tabelites 8.2–8.7).

85. **Tabelis 8.2** näidatakse välismaal võõrandatud väärtpaberite (aktsia, osa, võlakiri, obligatsioon, optsoon, futuur, forvard, osak, sealhulgas lepingulise investeerimisfondi osak, jmt) soetamismaksumus, müügihind või väärtpaberite vahetuse puhul vastu saadud vara turuhind ning müügi või vahetamisega otseselt seotud kulud. Müügina käsitatakse ka väärtpaberi kehtivuse kaotamist, mil väärtpaber lõpeb ilma võõrandamistehinguta ja ilma poolte vahelise vabatahtliku kohustuse lõpetamise kokkuleppeta. Kehtivuse kaotamisena ei käsitleta võlausaldaja vabatahtlikku nõudest loobumist. Väärtpaberite kehtivuse kaotamisega seotud kasu ja kahju loetakse väärtpaberite võõrandamisest saadud kasuks ja kahjuks.

86. Välisvaluutas tehtud kulu, väärtpaberite müügi-/turuhind ning makstud ja kinnipeetud tulumaks tuleb arvutada ümber eurodeks kulu tegemise, tulu saamise või tulumaksu tasumise või kinnipidamise päeval kehtinud Euroopa Keskpanga päevakursi alusel (tulumaksuseaduse § 36 lõige 5).

87. Tabeli 8.2 täitmisel tuleb arvestada tabelite 6 ja 6.1 märkuseid. Veerus 5 näidatakse riik, kus maksumaksja tulu teenis.

88. **Tabelis 8.3** näidatakse sellise välismaal võõrandatud vara (muu vara) soetamismaksumus, müügihind või vara vahetuse puhul turuhind ning müügi või vahetamisega otseselt seotud kulud, mis ei ole nimetatud tulumaksuseaduse § 15 lõigetes 4 ja 5 maksuvaba tuluna ning mis ei kuulu näitamisele tabelites 8.2 ja 8.4. Tabeli 8.3 täitmisel tuleb arvestada tabelite 6 ja 6.3 märkuseid.

89. **Tabelis 8.4** näidatakse välismaa äriühingu osakapitali või sissemaksete vähendamisel ja aktsiate, osade või osamakse tagasiosstmisel või tagastamisel saadud väljamakse, välja arvatud osa, mis on või mille aluseks olev kasumi osa on tulumaksuga maksustatud, arvestades tulumaksuseaduse § 50 lõike 2¹ teises lauses sätestatud. Tabeli 8.4 veerus 5 näidatakse eelnimetatud osaluse soetamismaksumus või tehtud sissemakse osaluse omandamisel (tulumaksuseaduse § 15 lõige 2).

Tabelis 8.4 näidatakse ka välismaa juriidilise isiku likvideerimisel saadud likvideerimisjaotis, välja arvatud osa, mis on või mille aluseks olev kasumi osa on tulumaksuga maksustatud (arvestades tulumaksuseaduse § 50 lõike 2¹ teises lauses sätestatud) ja osaluse soetamismaksumus või tehtud sissemakse osaluse omandamisel (tulumaksuseaduse § 15 lõige 3). Tabeli 8.4 täitmisel arvestatakse tabelite 6 ja 6.4 märkuseid.

90. **Tabelis 8.4** deklareeritakse lepingulise investeerimisfondi osaku tagastamisel või lepingulise investeerimisfondi likvideerimisel saadud väljamakse osa, mis ületab osaku soetamismaksumust.

91. **Tabelis 8.5** näidatakse investeerimisriskiga elukindlustuslepingu alusel välisriigis saadud summa ja kindlustusvõtja tasutud kindlustusmakse juhul, kui seda investeerimisriskiga elukindlustuslepingut ei ole hõlmatud investeerimiskonto süsteemi. Investeerimisriskiga elukindlustuslepingu alusel saadud summat ei maksustata juhul, kui see on saadud pärast 12 aasta möödumist kindlustuslepingu sõlmimisest ja kindlustusleping on sõlmitud enne 2010. aasta 1. augustit (tulumaksuseaduse § 20 lõige 3).

92. Investeerimisriskiga elukindlustuslepingu alusel väljamakstud surmajuhtumi kindlustuse hüvitist ei loeta maksustatavaks tuluks ning seda ei deklareerita.

93. Tabel 8.5 täidetakse ühe investeerimisriskiga elukindlustuslepingu kohta. Kui maksumaksja deklareerib mitme lepingu alusel saadud tulu, tuleb iga investeerimisriskiga elukindlustuslepingu kohta täita eraldi tabeli 8.5 lisaleht.

94. **Tabelis 8.6** näidatakse välisriigi kindlustusseltsist saadud kindlustuspension ning välisriigi pensionifondist saadud väljamakse ning tasutud või kinnipeetud tulumaks. Siin näidatakse väljamakse täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel kindlustusvõtjale või soodustatud isikule, samuti väljamakse vabatahtlikust pensionifondist osakuomanikule või tema pärijale (tulumaksuseaduse § 21 lõige 1).

95. Eestis maksustatakse 10% tulumaksu määraga kogumispensionide seaduse §-s 63 sätestatud tingimustega samaväärse täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel kindlustusandjalt, kellel on

lepinguriigis väljastatud tegevusluba, saadud kindlustushüvitis. Nimetatud määraga maksustatakse ka kogumispensionide seaduses sätestatuga samaväärsetel alustel lepinguriigis tegutsevast vabatahtlikust pensionifondist osakuomaniku saadud väljamakse (tulumaksuseaduse § 21 lõiked 2 ja 3). Eeltoodud kohaldatakse ka väljamaksetele, mida teeb kindlustusandja, kellele on väljastatud tegevusluba mõnes muus riigis, kui on täidetud mõlemad alljärgnevad tingimused:

- 1) kindlustusandjal on õigus sõlmida Eestis täiendava kogumispensioni kindlustuslepinguid kas piiriülelset või filiaali kaudu;
- 2) Eesti ja kindlustusandjale tegevusloa väljastanud riigi vahel kehtib välisleping, mis võimaldab Maksu- ja Tolliametil saada selle riigi maksuhaldurilt tulumaksuseaduse § 4 lõikes 2 sätestatud maksumäära ja § 21 lõikes 4 sätestatud maksuvabastuse kohaldamiseks vajalikku teavet.

Samuti kohaldatakse eelnevat ka mõnes muus riigis samaväärsetel alustel tegutseva vabatahtliku pensionifondi osakuomanikule tehtavatele väljamaksetele, kui on täidetud mõlemad alljärgnevad tingimused:

- 1) pensionifondi osakuid on õigus Eestis piiriülelset pakkuda;
- 2) Eesti ja pensionifondi tegevuskoha riigi vahel kehtib välisleping, mis võimaldab Maksu- ja Tolliametil saada selle riigi maksuhaldurilt tulumaksuseaduse § 4 lõikes 2 sätestatud maksumäära kohaldamiseks vajalikku teavet.

96. Tabeli 8.6 veerus 5 märgitakse tulu saamise maksustamisperioodil Eestis rakendatav maksumäär tulumaksuseaduse § 4 lõike 1 alusel või 10% (tulumaksuseaduse § 4 lõige 2).

97. **Tabelis 8.7** näidatakse osaniku või liikme tulu ning tasutud või kinnipeetud tulumaks juriidilise isiku staatust mitteomavas välismaises isikuteühenduses või varakogumis tulumaksuseaduse § 18 lõike 4 kohaselt.

Tulumaksuga maksustatakse nimetatud ühenduse või varakogumi tulu osa proportsionaalselt maksumaksja osalusega, hääleõigusega või kaasomandi osaga. Arvesse võetakse ka maksumaksja proportsionaalne osa kinnipeetud tulumaksust.

Tabelis 8.7 ei näidata tulu osalusest varakogumis, mille kohta on emiteeritud väärtpaber. Selline tulu deklareeritakse ja maksustatakse tulumaksuseaduse § 15 lõigete 1–3¹ (tabelid 8.2 ja 8.4) või § 17 lõike 1 alusel (tabel 8.1).

98. **Tabelis 8.8** näidatakse Eestis mittemaksustatav välisriigis töötamise eest saadud tulu järgmistest tuluallikatest:

- 1) töötamise eest saadud tulu, sealhulgas palk ja muu tasu;
- 2) töövõtu-, käsundus- või muu teenuse osutamiseks sõlmitud võlaõigusliku lepingu alusel saadud tasu;
- 3) juhtimis- või kontrollorgani liikme tasu;
- 4) saadud erisoodustused.

99. Eelnimetatud tulu ei maksustata Eestis tulumaksuga, kui on täidetud järgmised tingimused:

- 1) residendist füüsiline isik on viibinud töötamise eesmärgil välisriigis vähemalt 183 päeval 12 järjestikuse kalendrikuu jooksul;
- 2) välisriigis on eelnimetatud tulu olnud isiku maksustatav tulu ning see on dokumentaalselt tõendatud ja tõendil on näidatud tulumaksu summa (ka juhul, kui summa on null).

100. Tabelis 8.8 deklareeritud andmeid ei võeta arvesse maksustatava tulu ja mahaarvamiste summalise piirangu arvutamisel.

101. Tabelis 8.8 deklareeritakse välisriigi juriidiliselt isikult rahalises ja mitterahalises vormis saadud dividend tingimusel, et dividendi maksmise aluseks olevalt kasumiosalt on tulumaks makstud või dividendilt on tulumaks välisriigis kinni peetud. Sellist dividendi ei maksustata ning sellelt dividendilt välisriigis kinnipeetud tulumaksu Eestis muult tulult tasumisele kuuluva maksu vähendamiseks arvesse ei võeta. Tulumaksu tasumine või kinnipidamine peab olema dokumentaalselt tõendatud.

102. Tabelis 8.8 näidatakse ka tulu, mida välislepingu alusel Eestis ei maksustata, kaasa arvatud tulu, millele rakendatakse vabastusmeetodit. Kui residendist füüsiline isik sai vähemalt 75% oma maksustatavast tulust välisriigis, võib ta topeltmaksustamise vältimiseks seaduses või välislepingus ettenähtud vabastusmeetodi asemel kasutada krediidimeetodit.

Vabastusmeetodi puhul rakendatakse tulumaksuseaduse 4. peatükis sätestatud mahaarvamistele proportsiooni vastavalt Eestis maksustatava tulu osakaalule isiku kogu maailmas teenitud tulus. Proportsiooni arvutatakse tabelis 9 näidatud mahaarvamistele (v.a kinnipeetud töötuskindlustusmaks).

Krediidimeetodi kasutamisel tabelis 9 näidatud mahaarvamistele proportsiooni ei arvutata ning mahaarvamised lubatakse teha täies ulatuses. Krediidimeetodi rakendamisel loetakse kõik välismaal saadud tulud isiku Eestis maksustatavateks. Eestis sellelt tulult arvutatud tulumaksust arvatakse maha välismaal makstud tulumaks vastavalt tulumaksuseaduse §-s 45 sätestatule. Krediidimeetodi kasutamisel deklareeritakse tabelis 8.8 nimetatud tulu tabelis 8.1.

103. **Tabeli 8.9** täidab lepinguriigi resident, kes esitab residendist füüsilise isiku tuludeklaratsiooni tulumaksuseaduse 4. peatükis sätestatud mahaarvamiste rakendamiseks. Siin näidatakse andmed väljaspool Eestit saadud tulu kohta. Kõiki 4. peatükis sätestatud mahaarvamisi saab arvesse võtta mitteresident, kes sai maksustamisperioodil vähemalt 75% oma maksustatavast tulust Eestis. Alla 75% tuludest Eestis saanud lepinguriigi resident saab oma tuludest maha arvata üksnes tulumaksuseaduse §-s 23 sätestatud maksuvaba tulu ja §-s 23² sätestatud täiendava maksuvaba tulu pensioni korral. Mõlemal juhul tehakse mahaarvamised proportsionaalselt Eestis maksustatava tuluga (tulumaksuseaduse § 31¹ lõiked 2 ja 3). Tulu tõendamiseks esitab maksumaksja Maksu- ja Tolliametile oma residendiriigi maksuhalduri tõendi. Kui tõendil ei ole näidatud maksumaksja kogu maksustatav tulu, esitatakse ka tulu saamise riigi maksuhalduri tõend (tulumaksuseaduse § 31¹ lõige 4). Maksustatavaks tuluks loetakse tulu enne mahaarvamiste tegemist, mis on maksustatav riigis, kus tulu saadi või mis on maksustatav isiku residendiriigis.

104. **Tabelis 8.10** näidatakse intress, millelt tulenevalt EL Nõukogu direktiivist hoiuste intresside maksustamise kohta või selle direktiivi alusel Eesti või Euroopa Ühenduse sõlmitud lepingust on tulumaks kinni peetud. Eelnimetatud lepingud, mille alusel on lubatud maksu kinnipidamine, on sõlmitud:

- 1) Andorra, Liechtensteini, Monaco, San Marino ja Šveitsiga;
- 2) Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi territooriumi Jerseyga;
- 3) Madalmaade Kuningriigi ülemere-territooriumidega: Curaçao saar ja Sint Maarten.

105. Tabelis märgitakse ka tulumaksu kinnipidamise kuupäev. Kui kuupäeva ei märgita, arvutab Maksu- ja Tolliamet kinnipeetud tulumaksu summa ümber eurodeks maksustamisperioodi 31. detsembril kehtinud Euroopa Keskpanga päevakursi alusel.

106. Kui intressi tulenevalt tulumaksuseaduse § 17 lõikest 2 Eestis ei maksustata, võib välisriigis kinnipeetud tulumaksu arvata maha Eestis sama maksustamisperioodi tulult tasutavast tulumaksust. Eestis sama maksustamisperioodi tulult tasumisele kuuluvast tulumaksust mahaarvamata tulumaksu osa tagastatakse deklaratsiooni alusel. Iga väljamakse tegija kinnipeetud maksu kohta täidetakse eraldi rida.

107. Mahaarvamata tulumaksu osa tagastatakse tulumaksuseaduse § 46 lõikes 6 sätestatud tähtpäevaks.

Mahaarvamised

108. Residendist füüsilisel isikul on õigus maksustamisperioodi Eestis maksustatavast tulust teha tulumaksuseaduse §-des 23–28¹ sätestatud mahaarvamisi, arvestades tulumaksuseaduse § 28² lõikeid 2 ja 3. Maksumaksja märgib maksustamisperioodil tehtavad mahaarvamised tuludeklaratsiooni III osas.

109. Kui residendist füüsiline isik sai maksustamisperioodil vähemalt 75% oma maksustatavast tulust välisriigis ning osa välismaal saadud tulust on Eestis tulumaksust vabastatud, võib ta teha tulumaksuseaduse 4. peatükis sätestatud mahaarvamisi oma Eestis maksustatavast tulust proportsionaalselt selle osakaaluga tema kogutulus. Tulumaksuseaduse paragrahvi 28² lõikest 2 tulenev proportsioon rakendub ka § 28² lõikes 1 sätestatud piirangule. Piirangut ei kohaldata tulumaksuseaduse

§ 28¹ lõikes 2 sätestatud töötuskindlustuse seaduse alusel kinni peetud töötuskindlustusmaksele. Maksustatava tuluna käsitatakse sellist tulu enne mahaarvamiste tegemist, mis on maksustatav Eestis või riigis, kus tulu saadi.

Eelnimetatud isik võib oma kogutulu suhtes valida ka krediidimeetodi (vastava märke saab isik teha tabelis 8.8). Sellisel juhul tulumaksuseaduse § 28² lõikes 2 sätestatud piirangut ei rakendata.

110. Isik, kes ei olnud Eesti resident kogu maksustamisperioodi jooksul, võib teha tulumaksuseaduse §-s 23 (maksuvaba tulu), §-s 23¹ (täiendav maksuvaba tulu lapse ülalpidamise korral), §-s 23² (täiendav maksuvaba tulu pensioni korral), §-s 23³ (täiendav maksuvaba tulu tööõnnetus- või kutsehaigusehüvitise korral) sätestatud mahaarvamisi ning §-s 28² sätestatud summalist mahaarvamiste piirangut arvestatakse proportsionaalselt kuude arvuga, mille jooksul isik oli resident.

111. Punktides 109 ja 110 sätestatud piirangud kohalduvad samaaegselt.

112. Abikaasad, kes esitavad ühise tuludeklaratsiooni, kusjuures üks abikaasa teenis vähemalt 75% oma aasta maksustatavast tulust välisriigis, jagavad tulumaksuseaduse § 23¹ lõikes 1 nimetatud maksuvaba tulu (täiendav maksuvaba tulu lapse ülalpidamise korral) enne tulumaksuseaduse § 28² lõikes 2 nimetatud proportsiooni arvutamist abikaasade vahel võrdselt ning arvutavad proportsiooni poolest täiendavast maksuvabast tulust.

113. Lepinguriigi residendist füüsiline isik võib teha mahaarvamisi oma Eestis maksustatavast tulust, kui on täidetud tulumaksuseaduse §-s 31¹ lõigetes 2 või 3 sätestatud tingimused. Lepinguriigi resident, kes on maksustamisperioodil saanud vähemalt 75% oma maksustatavast tulust Eestis, võib teha tulumaksuseaduse 4. peatükis sätestatud mahaarvamisi oma Eestis maksustatavast tulust proportsionaalselt selle osakaaluga tema maksustamisperioodi maksustatavas tulus. Lepinguriigi resident, kes sai maksustamisperioodil vähem kui 75% oma maksustatavast tulust Eestis, võib teha tulumaksuseaduse §-des 23 (maksuvaba tulu) ja 23² (täiendav maksuvaba tulu pensioni korral) sätestatud mahaarvamisi oma Eestis maksustatavast tulust proportsionaalselt selle osakaaluga tema maksustamisperioodi maksustatavas tulus.

114. Maksu- ja Tolliamet arvutab tulumaksuseaduse § 46 lõike 1 alusel tasutava maksumaksumaa, võttes arvesse tulust tehtavaid mahaarvamisi tulumaksuseaduses sätestatud piirmäärade ulatuses. Maksukohustuse arvutamisel võtab Maksu- ja Tolliamet arvesse järgmised mahaarvamised:

- 1) residendist füüsilise isiku maksustamisperioodi maksuvaba tulu (tulumaksuseaduse § 23);
- 2) lepinguriigi (sealhulgas Eesti) seaduse alusel saadud pensioni ja nimetatud riigi õigusaktides sätestatud kohustusliku kogumispensioni või tulenevalt sotsiaalkindlustuslepingust saadud pensioni korral täiendav maksuvaba tulu pensionide summa ulatuses, kuid mitte üle tulumaksuseaduse §-s 23² sätestatud piirmäära;
- 3) tööõnnetus- või kutsehaigusehüvitise korral täiendav maksuvaba tulu nimetatud hüvitise ulatuses, kuid mitte üle tulumaksuseaduse §-s 23³ sätestatud piirmäära;
- 4) III samba sissemakse maksuvaba osa (tulumaksuseaduse § 28 lõige 2).

115. Tulumaksu arvutamisel arvestab Maksu- ja Tolliamet tulust tehtava mahaarvamisenäna töötuskindlustuse seaduse alusel kinni peetud töötuskindlustusmakse (tulumaksuseaduse § 28¹ lõige 2) ja kogumispensionide seaduse alusel kinni peetud kohustusliku kogumispensioni makse (tulumaksuseaduse § 28¹ lõige 1). Nimetatud maksed näidatakse tuludeklaratsioonis.

116. Tulumaksu arvutamisel ei võeta tasutud eluasemelaenu intressi, koolituskulu, kingitusi ja annetusi arvesse rohkem kui tulumaksuseaduse § 28² lõikes 1 sätestatud summas maksumaksja kohta, samuti mitte rohkem kui 50% ulatuses maksumaksja maksustamisperioodi maksustatavast tulust, millest on tehtud ettevõtlike seotud mahaarvamised, arvestades tulumaksuseaduse § 28² lõikeid 2 ja 3. Tulu hulka, millest tehtavate mahaarvamiste piirmäärad arvutatakse, ei arvata tulusid, mida tulumaksuseaduse alusel ei loeta füüsilise isiku maksustatavaks tuluks, samuti välisriigis saadud tulu, mida tulumaksuseaduse § 13 lõike 4 ja § 18 lõike 1¹ alusel või tulenevalt välislepingust ei maksustata ning mille suhtes on maksumaksja valinud vabastusmeetodi.

117. **Tabelis 9.1** näidatakse andmed täiendava maksuvaba tulu arvutamiseks. Täiendavat maksuvaba tulu saab kasutada lapse üks residendist vanem, eestkostja või muu last ülalpidav isik perekonnaseaduse tähenduses, kes peab üleval kahte või enamat alaealist last. Kui lapsel ei ole isikukoodi, märgitakse veergu 1 lapse sünniaeg.

118. Vaidluse korral loetakse last ülalpidavaks isikuks isikut, kellele makstakse riiklike peretoetuste seaduse §-s 5 sätestatud lapsetoetust.

119. Täiendavat maksuvaba tulu rakendatakse alates lapse sündimise, eestkostja määramise või ülalpidamiskohustuse tekkimise aastast kuni lapse 17 aastaseks saamise aastani (kaasa arvatud) (tulumaksuseaduse § 23¹).

120. Täiendavat maksuvaba tulu rakendatakse lapse kohta osas, mille võrra lapse maksustatav tulu on väiksem maksustamisperioodi maksuvabast tulust. Kui lapsel maksustatav tulu puudus, on last ülalpidaval isikul õigus kasutada mahaarvamist kogu maksuvaba tulu ulatuses.

121. **Tabelis 9.2** näidatakse endale eluasemeks elamu või korteri soetamiseks, samuti elamu ehitamise eesmärgil maatüki soetamiseks võetud laenu või liisingu intress, mis on maksustamisperioodil tasutud lepinguriigi (sealhulgas Eesti) residendist krediidasutusele või sellise äriühinguga samasse kontserni kuuluvale finantseerimisasutusele, samuti mitteresidendist krediidasutuse lepinguriigis registreeritud filiaalile. Ühel ajal võib maha arvata ühe elamu või korteri soetamise laenu või liisingu intressi. Ühe elamu või korteri soetamiseks võetud laenude arv ei ole piiratud.

122. Soetamiseks loetakse ka ehitise püstitamist, laiendamist ja rekonstrueerimist ehitusseaduse tähenduses, samuti ehitise tehnosüsteemide asendamist ja muutmist ning ehitise ruumijaotuse muutmist ja ehitise tehnoloogilise ümberseadistamisega seotud ehitus- ja paigaldustöid ehitusloa või ehitusprojekti alusel.

123. Tabeli 9.2 ridadel 1 ja 2 näidatakse eluaseme omaniku andmed. Liisingulepingu puhul märgitakse isiku nimi, kes saab eluaseme omanikuks liisingulepingu lõppemisel.

124. Rida 3 täidetakse enne 2005. aasta 1. jaanuari sõlmitud lepingu korral, kui eluaseme omanikuks ei ole maksumaksja, vaid tema abikaasa, vanem või laps.

125. Ridadel 4–7 näidatakse selle krediidi- või finantseerimisasutuse andmed, kust laen või liising on võetud.

Ridadel 8 ja 9 nimetatakse laenu või liisingu võtmise eesmärk: eluaseme ostmise, ehitamine, rekonstrueerimine, eluaseme ehitamise eesmärgil maatüki ostmise ning maatüki asukoht.

126. Kui eluasemelaenu või liisingu summat on lisaks tulumaksuseaduse §-s 25 nimetatud sihtotstarbele (eluaseme ostmise, ehitamine, rekonstrueerimine või elamu ehitamise eesmärgil maatüki soetamine) kasutatud ka muul eesmärgil, siis laenuintressi summa näidatakse vastavalt laenu sihtotstarbelisele kasutamisele. Real 11 näidatakse laenu sihtotstarbelise kasutuse protsent. Real 12 näitab maksumaksja maksustamisperioodil tasutud eluasemelaenu või liisingu intressi kogusumma. Real 13 näidatakse laenu sihtotstarbelisele kasutusele vastav intressi summa.

127. Kuni kolmeaastast last üksi kasvatav ema või isa, kes on maksustamisperioodil kasutanud lapsehoolduspuhkust ning kes maksustamisperioodil tasus eluasemelaenu või -liisingu intressi, võib tulumaksuseaduse § 25 lõike 4 alusel eelnimetatud intressi täies ulatuses või osaliselt maha arvata nii käesoleva kui ka järgnevate maksustamisperioodide tulust. Tabeli 9.2 real 14 näidatakse eelmistel maksustamisperioodidel tasutud ja tulust maha arvamata jäänud ning samuti maksustamisperioodil tasutud intress. Mahaarvamisel ei rakendata tulumaksuseaduse §-s 28² lõikes 1 sätestatud piirangut.

128. Krediidiasutusega samasse kontserni kuuluvalt finantseerimisasutuselt (krediidiasutuste seaduse § 5 mõistes) elamu või korteri laenuga või liisinguga soetamist käsitatakse samadel tingimustel eluasemelaenu või –liisinguga. Krediidiasutusega samasse kontserni mittekuuluvale finantseerimisasutusele tasutud intressi võib tulust maha arvata ning tabelis 9.2 näidata vaid juhul, kui intressi saaja on Eesti residendist finantseerimisasutus ning eluasemelaenu või liisingu leping on sõlmitud enne 2004. aasta 1. maid.

129. **Tabelis 9.3** näidatakse riigi-, valla- või linna haridusasutuses, avalik-õiguslikus ülikoolis, antud õppekava osas tegevusluba, registreeringut Eesti Hariduse Infosüsteemis või õigust kõrgharidustaseme õpet läbi viia omavas erakoolis või välisriigis asuvas eelloetletutega samaväärses õppeasutuses õppimise või nende õppeasutuste korraldatavatel tasulistel kursustel õppimise eest samal maksustamisperioodil tasutud dokumentaalselt tõendatud koolituskulud.

130. Maksumaksjal on õigus tabelis 9.3 näidata tema poolt maksustamisperioodil tasutud enda ja oma alla 26 aasta vanuse alaneja sugulase, õe või venna koolituskulu. Kui eelnimetatud koolituskulu puudub, võib maksumaksja maha arvata tema poolt ühe alla 26 aasta vanuse Eesti alalise elaniku eest maksustamisperioodil tasutud koolituskulu.

Iga õppeasutuse kohta täidetakse eraldi rida, kusjuures ühele õppeasutusele tasutud koolituskulu näidatakse ühe summana.

131. Maksustatavast tulust ei arvata maha koolituskulusid, mida isik on teinud mittemaksustatava stipendiumi arvel.

132. **Tabelis 9.4** näidatakse dokumentaalselt tõendatud kingitus ja annetus, mis maksustamisperioodil on tehtud tulumaksuseaduse § 11 lõikes 1 nimetatud tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja kantud või § 11 lõikes 10 nimetatud ühingule.

133. Maksustamisperioodil on lubatud teha eelnimetatud mahaarvamisi mitte rohkem kui 5% maksumaksja maksustamisperioodi tulust, millest on tehtud tulumaksuseaduse §-des 23–26 lubatud mahaarvamised (tulumaksuseaduse § 27 lõige 3).

134. Tasuta või turuhinnast madalama hinnaga osutatud teenust ei käsitata kingituse või annetusena ning selle maksumust tulust maha ei arvata (tulumaksuseaduse § 27 lõige 4).

135. **Tabelis 9.5** näidatakse kogumispensionide seaduse § 63 tingimustele vastava ja sellega samaväärses täiendava kogumispensionini kindlustuslepingu alusel kindlustusandjale, kellel on lepinguriigis väljastatud tegevusluba, või muus riigis tegutsevale kindlustusandjale (kui on täidetud tulumaksuseaduse § 28 lõikes 1² nimetatud tingimused) maksustamisperioodi jooksul tasutud kindlustusmaks osa, mille eesmärgiks on tagada kindlustussumma maksmine kindlustuspensionina. Samuti näidatakse siin kogumispensionide seaduses sätestatud korras Eestis loodud vabatahtliku pensionifondi ja samaväärsetel alustel lepinguriigis tegutseva vabatahtliku pensionifondi või muus riigis tegutseva vabatahtliku pensionifondi (kui on täidetud tulumaksuseaduse § 28 lõikes 1² nimetatud tingimused) osakute soetamiseks makstud summa.

136. Kui täiendava kogumispensionini kindlustusleping on sõlmitud enne 2002. aasta 1. maid, siis võib tabelis 9.5 täiendavalt eelnimetatule näidata kindlustusmaks osa, mille eesmärgiks on tagada kindlustussumma maksmine surmajuhtumi hüvitisena (tulumaksuseaduse § 61 lõige 14).

137. Kui maksumaksja vahetab varem soetatud vabatahtliku pensionifondi osaku mõne teise vabatahtliku pensionifondi osaku vastu, siis tagasivõetava osaku eest soetatud osaku maksumust maksustatavast tulust maha ei arvata ja tabelis 9.5 ei näidata (tulumaksuseaduse § 28 lõige 1).

138. Kui maksumaksja sõlmib kindlustusandjaga täiendava kogumispensionini saamiseks uue kindlustuslepingu, siis ülesöeldud lepingu tagastusväärtust uue lepingu kindlustusmaksena või sissemaksena vabatahtliku pensionifondi maksustatavast tulust maha ei arvata ja tabelis 9.5 ei näidata (tulumaksuseaduse § 28 lõige 1).

139. Maksustamisperioodil võib tulust maha arvata täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel maksustamisperioodil tasutud kindlustusmaksed ning vabatahtliku pensionifondi osakute soetamiseks makstud summasid kuni 15% maksustamisperioodi tulust, millest on tehtud tulumaksuseaduse 6. peatükis lubatud mahaarvamised, kuid mitte enam kui 6 000 eurot (tulumaksuseaduse § 28 lõige 2). Kui III samba sissemaksed on maksumaksja eest teinud ka tööandja, vähendatakse eelmises lauses nimetatud piirmäära (15%) alusel arvutatud summat või piirmäära summat (6 000 eurot) tööandja tasutud tulumaksuga maksustamata summade võrra.

Tabeli 9.5 veerus 6 näidatakse maksustamisperioodil tasutud kindlustusmaksed ning pensionifondi osakute soetamiseks tasutud kogusumma. Veerus 7 näidatakse töötaja eest tööandja poolt tasutud III samba sissemaksete maksuvaba osa.

140. Kindlustuslepingu alusel täiendava kogumispensioni tagamise eesmärgil moodustatud kindlustustehnilise eraldise negatiivse muutuse summa lisatakse maksumaksja tulule ning näidatakse tabelis 7.1.

141. **Tabelis 9.6** näidatakse maksumaksjalt maksustamisperioodil Eestis kinnipeetud töötuskindlustusmaksed ja kohustusliku kogumispensioni maksed (tulumaksuseaduse § 28¹ lõiked 1 ja 2).

142. Tabelis 9.6 näitab füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtlustulult Eestis tasutud kohustusliku kogumispensioni maksed.

143. Iga väljamakse tegija (tööandja) kinnipeetud maksete kohta täidetakse eraldi rida.

144. **Tabelis 9.7** näidatakse maksumaksja maksustamisperioodil välisriigis tasutud sotsiaalkindlustuse maksud ja maksed, mille tasumine on kohustuslik tulenevalt välisriigi õigusaktist või välislepingust ning mille tasumise eesmärk on isikule pensioni-, ravi-, emadus-, töötus-, tööõnnetus- või kutsehaiguskindlustuse tagamine (tulumaksuseaduse § 28¹ lõige 3).

145. Kui palgatulu või erisoodustust maksustatakse tulumaksuga välisriigis ning Eestis seda tulu ei maksustata, ei saa sellelt tulult makstud sotsiaalkindlustuse maksu ega makset maha arvata.

